

PROJEKT PRAVOSUDNA AKADEMIJA I PROJEKT CENTAR ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SLUŽBENIKA

I. OCJENA UČINKOVITOSTI

- Projekt Pravosudna akademija

Na temelju činjenica utvrđenih tijekom revizije, ocijenjeno je da je Pravosudna akademija djelovala svrsishodno i djelotvorno, odnosno učinkovito.

Projekt CARDS 2001 – Reforma pravosuđa, Potpora Pravosudnoj akademiji ostvario je ciljeve koji se odnose na razvoj samoodrživog sustava planiranja i provedbe stručnog usavršavanja uključujući osmišljavanje programa i identificiranje potreba za stručnim usavršavanjem, te provedbu pilot tečajeva po novom sustavu stručnog usavršavanja za ciljne skupine (suci, pravni savjetnici, pripravnici) kao i tečajeve za buduće trenere.

Nakon završetka Projekta CARDS 2001 – Reforma pravosuđa, Potpora Pravosudnoj akademiji, Akademija je nastavila provoditi stručno usavršavanje. Osim regionalnih centara u Zagrebu i Rijeci, s radom su započeli i regionalni centri u Osijeku, Splitu i Varaždinu. Provedena je analiza potreba za stručnim usavršavanjem i osposobljeni su dodatni treneri. U suradnji s profesorima pravnih fakulteta i pravnim stručnjacima razvijene su nove teme za stručno usavršavanje. Nadalje, utvrđen je standardni program izobrazbe za sve suce. U studenome 2006. osnovano je Savjetodavno vijeće Akademije radi osiguravanja podrške najviših predstavnika pravosudnog sustava i akademske zajednice stručnom usavršavanju u pravosuđu.

- Projekt Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika

Na temelju činjenica utvrđenih tijekom revizije, ocijenjeno je da je za učinkovit rad Centra trebalo pravodobno donijeti uredbu kojom se uređuju oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika, te planove i programe izobrazbe.

Projekt CARDS 2001 Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe ostvario je većinu postavljenih ciljeva koji se odnose na razvoj i jačanje horizontalnih programa stručnog usavršavanja državnih službenika.

Nakon završetka Projekta, aktivnosti Centra obuhvaćale su ustupanje prostora na korištenje tijelima državne uprave, pripremne seminare za vježbenike za polaganje državnog stručnog ispita, izradu Nacrta prijedloga Uredbe o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika, izradu Nacrta prijedloga Programa stručnog osposobljavanja, te suradnju u okviru Pretpristupne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje 2005. - 2007.

U okviru Projekta stvorene su pretpostavke za uspostavu kontinuiranog sustava stručnog usavršavanja.

Opći cilj Projekta uspostava kontinuiranog sustava stručnog usavršavanja državnih službenika djelomično je ostvaren, zbog kratkog roka i nepravodobnog donošenja pravne regulative. Za uspostavu i provođenje kontinuiranog stručnog osposobljavanja i usavršavanja potrebno je provesti sveobuhvatnu analizu potreba za stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem, surađivati sa svim tijelima državne uprave, utvrditi planove i programe izobrazbe, odabrati i obučiti trenere, te razviti priručnike za stručno usavršavanje.

II. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PODRUČJE, PREDMET, CILJEVI I METODOLOGIJA REVIZIJE

Revizijom učinkovitosti obuhvaćen je Projekt Pravosudna akademija i Projekt Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

Pod Projektom Pravosudna akademija podrazumijeva se provedba druge i treće komponente Projekta CARDS 2001 – Reforma pravosuđa, Potpora Pravosudnoj akademiji i aktivnosti Pravosudne akademije nakon završetka Projekta CARDS do listopada 2006.

Pod Projektom Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika podrazumijeva se provedba treće komponente Projekta CARDS 2001 – Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe i aktivnosti Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika nakon završetka Projekta CARDS do konca 2006.

Područje revizije je određeno na temelju prikupljenih podataka o provedbi navedenih projekata i u dogovoru s predstavnicima SIGMA-e, kako bi se osigurala usporedivost nalaza vezanih za učinke projekata financiranih iz sredstava Europske Unije (dalje u tekstu: EU).

Program CARDS (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stability) uspostavljen je prema Uredbi Vijeća ministara Europske Unije, u prosincu 2000., kao oblik pomoći EU Albaniji, Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Hrvatskoj, Federalnoj Republici Jugoslaviji i Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji. Glavni cilj pomoći je podrška zemljama korisnicama u procesu stabilizacije i pridruživanja.

Prema CARDS programu financijska i tehnička pomoć EU usmjerena je prema jačanju institucionalnog, zakonodavnog, gospodarskog i socijalnog okvira koji se temelji na vrijednostima EU i na obvezama promicanja tržišnog gospodarstva, uzimajući u obzir prihvaćene prioritete ugovornih strana.

Republici Hrvatskoj su za razdoblje od 2001. do 2004. odobrena sredstva iz CARDS programa u iznosu 278.800.000 EUR, a namijenjena su kao pomoć za:

- jačanje demokratske stabilizacije,
- gospodarski i društveni razvoj,
- unaprjeđenje pravosuđa i unutarnjih poslova,
- reformu javne uprave, zaštitu okoliša i prirodnih resursa.

Projekt Reforma pravosuđa – Potpora Pravosudnoj akademiji i Projekt Reforma javne uprave – Potpora reformi državne službe, financirani su sredstvima programa CARDS 2001 u iznosu 1.500.000 EUR po svakom projektu.

Cilj navedenih Projekata je razvoj učinkovitog, efikasnog i modernog hrvatskog pravosudnog sustava i državne uprave u Republici Hrvatskoj.

Kao predmet revizije određene su aktivnosti unutar komponenti odobrenih projekata, te aktivnosti Pravosudne akademije u provođenju stručnog usavršavanja sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, savjetnika, te sudskih i državnoodvjetničkih vježbenika i aktivnosti Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika u provođenju stručnog usavršavanja državnih službenika.

Cilj revizije je ocijeniti jesu li ostvarene planirane aktivnosti unutar projekata, te djeluju li Pravosudna akademija i Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika svrsishodno i djelotvorno.

Okosnicu revizije činila su sljedeća pitanja:

1. Postoji li prethodna analiza potreba za osnivanjem Pravosudne akademije, odnosno Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika?
2. Jesu li postupci nabave obavljani u skladu s Projektom i propisima EU i Republike Hrvatske?
3. Ostvaruju li Pravosudna akademija i Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika ciljeve poslovanja?

Revizijom učinkovitosti planiraju se određeni nefinancijski učinci koji se odnose na unaprjeđenje poslovanja i provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Provedbom revizije, Državni ured za reviziju dat će:

- preporuke za unaprjeđenje poslovanja Ministarstva pravosuđa, odnosno Pravosudne akademije i Središnjeg državnog ureda za upravu, odnosno Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, te
- preporuke za postupanje kod provođenja sličnih projekata u Republici Hrvatskoj.

Kao dio zajedničkog izvješća koji će se sastaviti u okviru paralelnih revizija s drugim zemljama kandidatima za članstvo u EU ili članicama EU, donijet će se zaključak o učincima projekata financiranih iz sredstava EU.

Tijekom revizije su korištene odgovarajuće metode kako bi se odgovorilo na postavljena pitanja, i to: pregled propisa, uvid u dokumentaciju o provedbi projekta, uvid u dokumentaciju Centra i Akademije, analiza stručnih publikacija i drugih dostupnih materijala, anketa i intervjui.

2. SUBJEKTI REVIZIJE

Subjekti revizije su Ministarstvo pravosuđa, Pravosudna akademija, Središnji državni ured za upravu i Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

- Ministarstvo pravosuđa i Pravosudna akademija

Ministarstvo pravosuđa (dalje u tekstu: Ministarstvo) obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na područje građanskog, kaznenog i trgovačkog prava te upravno sudovanje, ustrojstvo i rad te stručno osposobljavanje i usavršavanje sudaca, državnih odvjetnika i djelatnika u sudovima, državnim odvjetništvima, tijelima nadležnim za vođenje prekršajnog postupka i tijelima koja izvršavaju kaznene i prekršajne sankcije, te obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti.

U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2007.), ministrica pravosuđa bila je Ana Lovrin.

Pravosudna akademija (dalje u tekstu: Akademija) ustrojena je kao zavod u okviru Ministarstva na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa iz ožujka 2004. Akademija je nastala iz Centra za stručno usavršavanje sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, koji je osnovan u 2003. Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave.

Akademija obavlja poslove stalnoga stručnog usavršavanja sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, savjetnika te sudskih i državno odvjetničkih vježbenika u pravosudnim tijelima, surađuje sa sudovima, pravnim fakultetima, strukovnim organizacijama i tijelima u Republici Hrvatskoj u izradi i izvođenju programa stručnog usavršavanja, te surađuje s međunarodnim institucijama i tijelima na području stalnoga stručnog usavršavanja, brine se za osiguranje uvjeta za stalno stručno usavršavanje, te obavlja i druge poslove u svezi sa stručnim usavršavanjem u pravosudnim tijelima u Republici Hrvatskoj.

Za obavljanje poslova Akademije ustrojeni su Sektor za istraživanje i razvoj i Sektor za provedbu programa stručnog usavršavanja.

Sektor za istraživanje i razvoj obavlja pravne i stručne poslove vezane za pripremu i organizaciju stalnoga stručnog usavršavanja pravosudnih dužnosnika, savjetnika, te sudačkih i državnoodvjetničkih vježbenika, organizira druge oblike stručnog usavršavanja sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika i službenika u pravosudnim tijelima, te obavlja i druge poslove po nalogu ravnatelja. Za obavljanje poslova Sektora ustrojeni su Odjel za istraživanje i planiranje, Odjel za pripremu plana i programa usavršavanja, Odjel za sudske i državnoodvjetničke vježbenike.

Sektor za provedbu programa stručnog usavršavanja odgovoran je za tehničku provedbu aktivnosti stručnog usavršavanja sudaca, državnih odvjetnika i sudskih vježbenika, drugih pravosudnih dužnosnika i službenika u pravosudnim tijelima, za upravljanje informacijama i dostavu informacija, kao i organiziranje ispitne procedure, te obavlja i druge poslove po nalogu ravnatelja. Za obavljanje poslova Sektora ustrojeni su Odjel za provedbu stručnog usavršavanja i Odjel za izradu obrazovnog materijala i informacijsko-dokumentacijsku djelatnost.

Regionalni centri u Zagrebu, Osijeku, Varaždinu, Rijeci i Splitu ustrojavaju se kao odsjeci koji provode stručno usavršavanje i organiziraju sljedeće aktivnosti: provode analizu obrazovnih potreba za stručnim usavršavanjem na svom području, pripremaju prijedlog plana i programa aktivnosti za područje djelovanja, provode i prate provedbu programa stručnog usavršavanja i o tome obavještavaju načelnika odjela, pripremaju nacrt proračuna, vode knjižnicu, održavaju baze podataka, provode sve organizacijsko-tehničke i logističke postupke potrebne za provedbu aktivnosti, te obavljaju i druge poslove po nalogu načelnika Odjela.

Regionalni centri Akademije osnivaju se pri županijskim sudovima u Zagrebu, Osijeku, Varaždinu, Rijeci i Splitu. Regionalni centar u Zagrebu osniva se za područje županijskih sudova u Karlovcu, Sisku, Velikoj Gorici i Zagrebu. Regionalni centar u Osijeku osniva se za područje županijskih sudova u Požegi, Slavonskom Brodu, Vukovaru, Virovitici i Osijeku. Regionalni centar u Varaždinu osniva se za područje županijskih sudova u Bjelovaru, Koprivnici, Čakovcu, Zlataru i Varaždinu. Regionalni centar u Rijeci osniva se za područje županijskih sudova u Gospiću, Puli i Rijeci. Regionalni centar u Splitu osniva se za područje županijskih sudova u Dubrovniku, Šibeniku, Zadru i Splitu.

U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2007.) ravnateljica Akademije bila je Štefica Stažnik.

- Središnji državni ured za upravu i Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika

Subjekt revizije je Središnji državni ured za upravu (dalje u tekstu: Ured), odnosno Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika (dalje u tekstu: Centar).

Ured obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na organiziranje i provedbu stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih u državnoj upravi i tijelima jedinica lokalne samouprave, vođenje središnjeg popisa državnih službenika i namještenika, radnopravni položaj državnih službenika i namještenika te službenika i namještenika zaposlenih u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, praćenje primjene sustava plaća u tijelima državne i lokalne i područne (regionalne) samouprave, davanje prethodne suglasnosti na pravilnike o unutarnjem redu državnih tijela, nadzor nad zakonitošću rješenja državnih tijela o prijemu u državnu službu, rasporedu službenika i namještenika na radna mjesta, premještanju, stavljanju na raspolaganje i prestanku državne službe, te druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Državni tajnik u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2007.) bio je Antun Palarić.

Centar je osnovan kao odjel u okviru Ureda u siječnju 2004. na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu. Centar je započeo s radom u lipnju 2005.

Prema spomenutoj Uredbi, Centar obavlja upravne i druge stručne poslove koji se odnose na izobrazbu državnih službenika i namještenika, kao i službenika u tijelima područne (regionalne) i lokalne samouprave i pravnim osobama s javnim ovlastima, izradu godišnjih planova izobrazbe, osmišljavanje i izradu modula izobrazbe, planiranje i organizaciju provedbe te provedbu općih programa izobrazbe putem raznih oblika izobrazbe (stručni seminari, tečajevi, radionice i sl.), suradnju s domaćim i inozemnim institucijama i tijelima koja provode izobrazbu, provođenje ocjenjivanja programa izobrazbe provedenih ili organiziranih od strane Centra, vođenje baze podataka o programima izobrazbe i polaznicima, kontrolu troškova izobrazbe i osiguravanje da se ona izvodi unutar raspoloživih financijskih sredstava, osnivanje, opremanje i vođenje stručne knjižnice s nastavnim materijalima i publikacijama, izdavanje stručnih publikacija vezanih uz izobrazbu, te obavlja i druge poslove koji se odnose na provedbu stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika kao i službenika i namještenika u tijelima područne (regionalne) i lokalne samouprave i pravnim osobama s javnim ovlastima.

U okviru Centra ustrojeni su Odsjek za razvoj programa izobrazbe i Odsjek za organizaciju provedbe izobrazbe.

Odsjek za razvoj programa izobrazbe sastavlja godišnje planove izobrazbe na temelju prepoznatih potreba za izobrazbom; osmišljava i izrađuje konkretne module izobrazbe radi zadovoljavanja prepoznatih potreba za izobrazbom; planira i organizira provedbu izobrazbe; pruža pomoć u planiranju, organiziranju i provedbi specifične izobrazbe drugim državnim tijelima, jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i pravnim osobama s javnim ovlastima (npr. pronalaženje odgovarajućih predavača ili sudjelovanje u izradi tečajeva i pomoć u izvedbi izobrazbe), sudjeluje u provedbi te izobrazbe (npr. pomoć u nastavi, izvedba modula); ocjenjuje programe izobrazbe provedene ili organizirane od strane Centra, obavlja postupke izbora službenika koji će pohađati program izobrazbe za dobivanje statusa trenera u Centru odnosno drugim državnim tijelima, osmišljava, organizira i provodi programe izobrazbe službenika koji se pripremaju za trenere državnih službenika i namještenika u Centru odnosno drugim državnim tijelima, održava kontakte s predavačima osiguravajući i olakšavajući njihovo sudjelovanje u programima izobrazbe, pregovara s njima radi provođenja programa te obavlja i druge poslove koji se odnose na razvoj programa izobrazbe.

Odsjek za organizaciju provedbe izobrazbe obavlja provedbu općih programa izobrazbe putem raznih oblika izobrazbe, informiranje svih državnih tijela o raspoloživim programima izobrazbe kao i uvjetima za njihovo pohađanje; suradnju i koordinaciju aktivnosti izobrazbe s domaćim i inozemnim institucijama i tijelima koja provode izobrazbu državnih službenika i namještenika, vođenje baze podataka o svim programima izobrazbe koje provodi ili organizira Centar (čiji su sastavni dio i podaci o predavačima i polaznicima); kontrolu troškova izobrazbe; osnivanje, opremanje i vođenje stručne knjižnice s nastavnim materijalima i publikacijama; izdavanje stručnih publikacija vezanih uz izobrazbu te obavlja i druge poslove koji se odnose na organizaciju provedbe izobrazbe.

Voditelj Centra u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2007.) bio je Davor Ljubanović.

3. PROJEKT PRAVOSUDNA AKADEMIJA

Pod Projektom Pravosudna akademija podrazumijeva se provedba druge i treće komponente Projekta CARDS 2001 – Reforma pravosuđa - Potpora Pravosudnoj akademiji i aktivnosti Akademije nakon završetka Projekta do listopada 2006.

Akademija kao zavod u okviru Ministarstva pravosuđa kao dio poslova obavlja i poslove stalnoga stručnog usavršavanja sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, savjetnika, te sudskih i državno odvjetničkih vježbenika u pravosudnim tijelima. Stalno i sustavno usavršavanje pravosudnih dužnosnika jedno je od sredstava za provođenje reforme pravosuđa.

Prema Ustavu, sudbena vlast je samostalna i neovisna, a obavljaju je sudovi.

Državno odvjetništvo je samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske, te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava i zakona.

Pravosuđe u širem smislu je aktivnost sudova i svih drugih tijela u vezi primjene prava. U užem smislu, pravosuđe obuhvaća aktivnosti sudova i državnog odvjetništva.

Prema Statističkom pregledu za 2005. Ministarstva pravosuđa, u Republici Hrvatskoj ima ukupno 337 pravosudnih tijela u kojima je zaposleno 10 219 djelatnika, od kojih je 7 292 zaposleno u sudovima, 1 518 u prekršajnim sudovima i 1 409 u državnom odvjetništvu. Prema strukturi zaposlenih, u pravosudnim tijelima zaposleno je 2 480 pravosudnih dužnosnika, 564 sudskih savjetnika i stručnih suradnika, 380 vježbenika, te 6 795 drugih djelatnika.

Sudbenu vlast obavlja osam vrsta sudova: prekršajni sudovi, općinski sudovi, županijski sudovi, trgovački sudovi, Visoki prekršajni sud, Visoki trgovački sud, Upravni sud i Vrhovni sud.

Od ukupnog broja zaposlenih na sudovima, pravosudnih dužnosnika je 1 478, sudskih savjetnika i stručnih suradnika je 411, vježbenika 270 i drugih djelatnika 5 133.

Državno odvjetništvo u Republici Hrvatskoj je ustrojeno na tri razine: općinska državna odvjetništva, županijska državna odvjetništva i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. U državnim odvjetništvima je 568 pravosudnih dužnosnika, 93 stručnih suradnika, 72 vježbenika, te 676 drugih djelatnika.

3.1. Pravna regulativa stručnog usavršavanja u pravosuđu

Pravna regulativa stručnog usavršavanja u pravosuđu obuhvaća: Projekt CARDS 2001 Reforma pravosuđa, Podrška Pravosudnoj akademiji, Reformu pravosuđa, Strategiju reforme pravosudnog sustava i Zakon o sudovima.

- Projekt CARDS 2001 Reforma pravosuđa, Podrška Pravosudnoj akademiji

Projekt CARDS 2001 – Reforma pravosuđa, Podrška Pravosudnoj akademiji (dalje u tekstu: Projekt) započeo je u siječnju 2004., a završio u listopadu 2005. Ukupna vrijednost Projekta iznosila je 1.500.000 EUR.

Opći cilj Projekta bio je razvoj učinkovitog, efikasnog i modernog hrvatskog pravosudnog sustava.

Strateški cilj Projekta usredotočen je na razvoj samoodrživog sustava osposobljavanja i usavršavanja za cjelokupno pravosuđe sa četiri ciljne skupine, i to: suci i sudski savjetnici, državni odvjetnici, sudski vježbenici i administrativno osoblje.

Specifični ciljevi Projekta bili su:

- ojačati postojeći sustav usavršavanja u pravosuđu uzimajući u obzir njegov zakonodavni i institucionalni okvir, menadžment, organizacijski ustroj i ljudske potencijale,
- razviti samoodrživ sustav planiranja i provedbe stručnog usavršavanja za suce, odvjetnike i pomoćno sudsko osoblje, uključujući osmišljavanje programa i identificiranje potreba za stručnim usavršavanjem,
- provedba pilot tečajeva po novom sustavu stručnog usavršavanja za ciljne skupine (suci, pravni savjetnici, pripravnici), kao i tečajeva za buduće trenere.

Očekivani rezultati Projekta bili su:

- poboljšana zakonska i institucionalna potpora Akademiji, uključujući osnivanje Savjetodavnog vijeća,
- uspostava organizacijske strukture Akademije koja uključuje zapošljavanje administrativnog osoblja i trenera,

- strategija osposobljavanja i usavršavanja za pravosuđe,
 - programi za osposobljavanje i usavršavanje za već započete i buduće programe osposobljavanja i usavršavanja,
 - procjena potreba za zapošljavanjem i tehnička specifikacija za nabavu potrebne opreme,
 - nastavni raspored za individualne tečajeve, uključujući materijale za predavanja,
 - samoodrživ sustav lokalnih trenera koji će održavati programe osposobljavanja i usavršavanja,
 - odabrana i pripremljena prva grupa trenera,
 - izrađen prvi program za usavršavanje sudaca i odvjetnika koji će održati lokalni treneri.
- Reforma pravosuđa i Strategija reforme pravosudnog sustava

Vlada Republike Hrvatske donijela je u studenome 2002. Reformu pravosuđa (dalje u tekstu: Reforma).

Cilj Reforme je unaprjeđenje i razvoj pravosudnog sustava. Reforma bi trebala osigurati uspješnije djelovanje samostalnog, nepristranog i učinkovitog pravosuđa koje je jamac demokratske vladavine, razvoja djelotvornog tržišnog gospodarstva, načela vladavine prava i pravne sigurnosti građana.

Učinkovito pravosuđe od strateške je važnosti za ostvarenje interesa i ciljeva Republike Hrvatske u procesu stabilizacije i pridruživanja EU, a postizanje njegove učinkovitosti i nepristranosti na temelju europskih standarda glavni je cilj koji treba postići predloženom strategijom i pravcima reforme pravosudnog sustava.

Reformom su određena temeljna opredjeljenja: opće promicanje ustavnih načela vladavine prava, pravne države i pravne sigurnosti, prilagodba pravosudnom sustavu i standardima EU, otklanjanje sporosti, neučinkovitosti i smanjenje zaostataka u radu pravosuđa, promicanja izvansudskih načina rješavanja sporova, jasno razgraničenje poslova suđenja i sudske uprave od poslova sudske samouprave, podizanje razine odgovornosti nositelja pravosudnih funkcija, stalna briga da se Ustavom zajamčena neovisnost sudbene vlasti održi na razini koja je postignuta i organiziranje sustava pravne pomoći i pristupa pravosuđu za sve kategorije građanstva smanjenjem složenosti, trajanja i troškova postupka pred sudovima u skladu s europskim načelima.

Stalno i sustavno obrazovanje pravosudnih dužnosnika jedna je od mjera za ostvarenje Reforme.

Vlada Republike Hrvatske pristupila je definiranju sustava stručnog i stalnog obrazovanja zaposlenih u pravosuđu putem Centra za stručno usavršavanje sudaca i ostalih pravosudnih dužnosnika. Izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa iz travnja 2004., Centar za stručno usavršavanje sudaca i ostalih pravosudnih djelatnika, preimenovan je u Pravosudnu akademiju.

U listopadu 2005., donesena je Strategija reforme pravosudnog sustava i akcijski plan djelovanja (dalje u tekstu: Strategija).

Prema Strategiji, kontinuirano i trajno usavršavanje sudaca i državnih odvjetnika predstavlja uvjet bez kojeg se ne može očekivati da će pravosudni sustav i osobe koje u njemu rade biti u stanju odgovoriti na sve zahtjeve.

Nadalje se navodi da je stručno usavršavanje potrebno i savjetnicima i vježbenicima na sudovima i državnim odvjetnicima.

Strategijom su određene zadaće Akademije, i to: osnivanje tri regionalna centra, definiranje pravnih područja u kojima je potrebna izobrazba ciljnih skupina, stvaranje kvalitetnih programa za obrazovne aktivnosti sustavne i *ad hoc* prirode, provođenje programa putem različitih modela izobrazbe, stvaranje baze podataka o predavačima i polaznicima Akademije, poboljšanje komunikacije s ciljnim skupinama, stvaranje Internet stranice Akademije koja će sadržavati sve obavijesti o planiranim aktivnostima Akademije, informirati javnost o aktivnostima Akademije, otvoriti knjižnicu Akademije i pri regionalnim centrima, ostvariti suradnju s drugim organizacijama i ustanovama koje pružaju slične usluge, ostvariti suradnju sa znanstvenim institucijama, posebno pravnim fakultetima. Akcijskim planom naznačeni su rokovi u kojima se navedene zadaće moraju provesti.

- Zakon o sudovima

Hrvatski Sabor donio je u prosincu 2005. Zakon o sudovima u koji su ugrađene odredbe o stručnom usavršavanju sudaca, službenika i namještenika, te o sudjelovanju u oblicima usavršavanja u Akademiji kao jednom od kriterija za ocjenu ispunjavanja sudačkih dužnosti.

Prema Zakonu o sudovima, Ministarstvo ima ovlast najvišeg tijela pravosudne uprave, te je u njegovoj nadležnosti skrb za stručno usavršavanje sudaca, službenika i namještenika.

Suci su dužni stalno se usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Akademije.

Rad sudaca prati se utvrđivanjem ispunjava li sudac svoje sudačke obveze i ocjenjivanjem sudaca. Ispunjavanje obveza sudaca utvrđuje za prethodnu godinu predsjednik suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost. Između ostaloga, utvrđuje se je li sudac sudjelovao u oblicima stručnog usavršavanja u Akademiji, u postdiplomskim studijima, u kojima i kako, kao sudionik - polaznik ili kao predavač.

Kod obavljanja revizije korištena je i druga pravna regulativa.

3.2. Razvoj samoodrživog sustava planiranja i provedbe stručnog usavršavanja

Predmet revizije su druga i treća komponenta Projekta, koje obuhvaćaju razvoj samoodrživog sustava planiranja i provedbe stručnog usavršavanja, uključujući osmišljavanje programa i utvrđivanje potreba za stručnim usavršavanjem, te provedbu pilot programa po novom sustavu stručnog usavršavanja za ciljne skupine (suci, pravni savjetnici, pripravnici), kao i tečajeve za buduće trenere.

Projektni tim sastavio je u ožujku 2004. Izvještaj o zatečenom stanju koji se odnosi na stručno usavršavanje prije početka Projekta. Prema spomenutom Izvještaju, u razdoblju od 2000. do 2004. godine održano je nekoliko tečajeva za usavršavanje sudskog osoblja.

Većinu tih aktivnosti provele su međunarodne institucije, a samo nekoliko je provedeno u suradnji s hrvatskim institucijama.

Navedene aktivnosti nisu bile djelotvorne jer ih je bilo premalo, nije bilo koordinacije između hrvatskih vlasti i međunarodnih organizatora tečajeva, teme prezentirane od međunarodnih institucija često nisu odgovarale zahtjevima odnosno potrebama za usavršavanjem sudaca i državnih odvjetnika, većina tečajeva za usavršavanje bila je organizirana kroz nekoliko dana na jednom mjestu, a takav koncept nije uzimao u obzir praktične potrebe i mogućnosti sudaca. Sustav standardnog usavršavanja sudaca, državnih odvjetnika i sudskih savjetnika koji bi se primjenjivao u cijeloj zemlji nije postojao.

Sudski vježbenici se osposobljavaju i usavršavaju na općinskim, trgovačkim i županijskim sudovima. Svaki sud je odgovoran za pripremanje vježbenika za sudsku praksu. Za administrativno osoblje u sudstvu ne postoji program stručnog osposobljavanja niti usavršavanja.

Pravosudna akademija surađuje sa ABA CEELI (Američka odvjetnička komora) koja je organizirala seminare za suce i sudske osoblje.

U okviru Projekta izrađena je studija Temeljni elementi nove strategije obrazovanja i treninga za pravosudni sektor (Basic elements of a new education and training strategy for the judicial sector).

Studijom je predložena uspostava integriranog sustava usavršavanja pri sudovima s Akademijom kao središnjom koordinacijskom jedinicom, te uspostava regionalnih centara koji će omogućiti usavršavanje blizu mjesta gdje suci rade i žive.

Studijom su određene očekivane zadaće i funkcije Akademije:

- podrška regionalnim aktivnostima za osposobljavanje i usavršavanje (procjena potreba za usavršavanjem s naglaskom na novodonesene zakone i zakone EU, obučavanje i ocjenjivanje trenera, izrada nastavnog plana i materijala za trenere, izrada i održavanje baze podataka o trenerima u RH i inozemstvu, savjetovanje regionalnih centara pri izradi tromjesečnog programa, organiziranje redovitih sastanaka predstavnika regionalnih ureda i koordinacija njihovih aktivnosti, ocjena iskustva regionalnih centara u cilju poboljšanja koncepta usavršavanja, organizacijska, logistička i tehnička podrška regionalnim uredima),
- strateške zadaće koje obuhvaćaju daljnji razvoj strategije osposobljavanja i usavršavanja i sustava osposobljavanja i usavršavanja u pravosuđu, doprinos oblikovanju i primjeni međunarodnih projekata u području usavršavanja u pravosuđu, te koordiniranje aktivnosti koje organiziraju međunarodne institucije u cilju izbjegavanja dupliciranja i preklapanja tema,
- organiziranje usavršavanja za specifične ciljne skupine,
- suradnja s drugim organizacijama (pravnim fakultetima, sa sličnim institucijama u drugim zemljama EU, skupljanje informacija i koordiniranje aktivnosti koje organiziraju hrvatske nevladine organizacije i međunarodne institucije, uspostava i održavanje veza i izmjenjivanje programa sa sličnim institucijama za usavršavanje u EU),
- javna promocija (promocija u svrhu javne osviještenosti, tromjesečno tiskanje letaka o budućim aktivnostima za pravosuđe, objavljivanje godišnjih izvješća o osposobljavanju i usavršavanju za pravosuđe, mjesečno objavljivanje pravnog lista koji se usredotočuje na sudske odluke).

Studijom su određene očekivane zadaće i funkcije regionalnih centara:

- imenovanje suca koji će biti koordinator za usavršavanje sudaca u toj regiji,
- identificiranje i angažiranje sudaca koji su zainteresirani za rad kao treneri,
- osiguravanje prostorija u kojima će se održavati usavršavanje (za 15 do 20 polaznika, te soba koja će se koristiti kao knjižnica),
- procjena potreba za usavršavanjem u regiji s naglaskom na posebne ciljne skupine (suci s trgovačkog suda, suci uključeni u stečajne postupke, državni odvjetnici),
- slanje zahtjeva za specifičnim modulima usavršavanja,
- redovito organiziranje usavršavanja za suce i državne odvjetnike u regiji,
- suradnja s Akademijom,
- u suradnji s Akademijom, oblikovanje tromjesečnih programa usavršavanja i komunikacijskih programa za regiju,
- obavješćivanje sudaca i državnih odvjetnika o programima usavršavanja u susjednim regijama i u Akademiji.

Također, predloženo je da Akademija provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje kroz standardne i specijalizirane programe. Predviđeno je da se standardni i specijalizirani programi provode kroz integrirani sustav usavršavanja i osposobljavanja pri sudovima.

Tijekom svibnja 2004. provedena je analiza potreba za usavršavanjem, na način da su upitnici poslani sucima i državnim odvjetnicima. Na temelju analize odabrano je 17 tema izobrazbe iz različitih područja prava. Za navedene teme sastavljeni su priručnici za trenere i za polaznike. U izradi priručnika sudjelovalo je 19 hrvatskih pravnih stručnjaka i 12 stručnjaka iz zemalja članica EU.

Tijekom 2004. integrirani sustav usavršavanja pri sudovima testiran je kroz pilot programe koji su održali lokalni treneri u Regionalnim centrima Rijeka i Zagreb, a u pilot programima sudjelovalo je više od 1 047 sudaca, državnih odvjetnika i sudskih vježbenika.

Rezultati pilot programa potvrdili su da sustav stručnog osposobljavanja i usavršavanja pri sudovima, odgovara potrebama kontinuiranog stjecanja znanja i razvoja vještina sudaca, odvjetnika i sudskih vježbenika.

Očekuje se, da će svih pet regionalnih centara biti u stanju organizirati oko 120 cjelodnevnih radionica za ukupno 2 400 polaznika godišnje.

Prema Konačnom izvješću o provedbi Projekta, iz studenoga 2005., u okviru navedenih komponenti ostvareno je sljedeće:

- izrađena je strategija za standardne i specijalizirane programe usavršavanja,
- razvijen je integrirani sustav usavršavanja pri sudovima s Akademijom kao središnjim tijelom i pet regionalnih centara,
- provedena je analiza potreba i izrađeno je 17 programa stručnog usavršavanja za suce i državne odvjetnike,
- razvijeni su pilot programi na temelju interaktivnog pristupa i konkretnih slučajeva,
- odabrana su i obučena 83 trenera u području suvremenih metoda poučavanja,
- stručnjaci s pravnih fakulteta iz Zagreba i Rijeke uključeni su u izradu pilot programa,
- provedeni su pilot programi kroz 62 radionice u dva regionalna centra za 1 047 sudionika,

- materijali za usavršavanje objavljeni su na web stranicama, te
- ocijenjene su radionice.

Predloženo je osnivanje Savjetodavnog vijeća kao politički neutralne, neovisne institucije kojom će predsjedavati predsjednik Vrhovnog suda. Glavna svrha Savjetodavnog vijeća je pružiti potporu i stručnu razinu znanja od predstavnika pravosuđa, akademika, drugih predstavnika domaćih i inozemnih organizacija koje su uključene u razvoj pravnog sustava u Republici Hrvatskoj, te savjetodavna uloga pri oblikovanju i primjeni sustava stručnog usavršavanja za suce, državne odvjetnike i sudske vježbenike. Savjetodavno vijeće imalo bi 16 stalnih članova s pravom glasa i šest do osam bez prava glasa.

Ostvarene su sve aktivnosti planirane u okviru druge i treće komponente Projekta.

3.3. Poslovanje Akademije

3.3.1. Postupci nabave opreme i prostora

Sjedište Akademije je u Zagrebu, a za poslovanje koristi iznajmljeni prostor.

Prostori Akademije sastoje se od uredskih prostorija i dvije dvorane za sastanke, od kojih jednu koristi zajedno s vlasnikom zgrade. Ukupan prostor kojeg koristi Akademija ima površinu 381,43 m².

Ministarstvo je s trgovačkim društvom iz Zagreba zaključilo ugovor o zakupu u travnju 2003. i dodatak ugovoru u rujnu 2004. Ugovoren je zakup poslovnog prostora površine 381,43 m² uz mjesečnu zakupninu s uključenim fiksnim troškovima komunalnih usluga i čišćenja u iznosu 9.772 EUR, od čega zakupnina iznosi 14 EUR/m², troškovi komunalnih usluga i održavanja 4 EUR/m² i čišćenje 3 EUR/m². Mjesečna zakupnina iznosi 71.825,00 kn (1 EUR = 7,35 kn), ili godišnje 861.900,00 kn.

Za 2005. plaćena je zakupnina za spomenuti poslovni prostor u iznosu 794.186,00 kn, što je činilo 39,9% rashoda za aktivnosti Akademije za 2005. Planirani rashodi za zakupnine u 2006. iznosili su 29,6% ukupnih planiranih rashoda Akademije.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu da analizira mogućnost trajnog rješavanja poslovnog prostora za Akademiju, kako bi se dugoročno riješio problem poslovnog prostora i smanjili troškovi.

Četiri regionalna centra za provođenje stručnog osposobljavanja koriste dvorane pri županijskim sudovima. Zbog izvođenja radova na Županijskom sudu u Splitu, aktivnosti Regionalnog centra Split privremeno se provode pri Općinskom sudu u Solinu. U Regionalnom centru Zagreb koristi se prostor koji se koristi i za press centar.

Kapacitet svakog od četiri regionalna centra je 25 polaznika, a jednog do 100 polaznika.

Regionalni centar Zagreb nalazi se pri Županijskom sudu u Zagrebu, a za stručno usavršavanje koristi prostorije koje se koriste i za press centar Županijskog suda. Projektom je bilo predviđeno da će Županijski sud osigurati jednu dvoranu koja će se koristiti za provođenje stručnog usavršavanja i za knjižnicu regionalnog centra.

S obzirom da se navedene prostorije koriste i za press centar, oprema koja je nabavljena za izvođenje stručnog osposobljavanja instalira se prema potrebama stručnog usavršavanja. Stručna literatura koja je nabavljena za knjižnicu regionalnog centra nije u funkciji.

Državni ured za reviziju predlaže osigurati odgovarajuću dvoranu za Regionalni centar Zagreb, kako bi se oprema koristila stalno. Također predlaže, stavljanje knjižnice u funkciju.

Regionalni centri u Splitu i Osijeku opremljeni su opremom koja je nabavljena u okviru Projekta CARDS 2003. Dio opreme Regionalnog centra Split preseljen je u Općinski sud u Solinu gdje se privremeno provode aktivnosti stručnog usavršavanja navedenog centra.

Oprema i stručna literatura za potrebe Akademije i dva regionalna centra nabavljena je iz sredstava Projekta, u postupcima javnog nadmetanja koje je u rujnu 2004. provela Delegacija Europske Komisije u Republici Hrvatskoj.

Oprema je bila podijeljena u sedam grupa koje se odnose na računala i programe, opremu za trening, uredski namještaj i opremu, bijelu tehniku, rolete i rasvjetu. Oprema je isporučena u razdoblju od siječnja do ožujka 2005.

Ukupna vrijednost nabavljene opreme i stručne literature iznosila je 265.198,86 EUR odnosno 1.962.471,56 kn. Odnosi se na računalnu opremu u protuvrijednosti 103.366 EUR, LCD projektore u protuvrijednosti 46.386 EUR, opremu za prevođenje u protuvrijednosti 26.298,90 EUR, stručnu literaturu u protuvrijednosti 42.517,15 EUR, namještaj u protuvrijednosti 30.282,85 EUR, uredsku opremu u protuvrijednosti 11.970 EUR, te ostalu opremu u protuvrijednosti 4.377,96 EUR.

Pet grupa opreme nabavljeno je u skladu s natječajnom dokumentacijom, a za dvije grupe proizvoda dobavljač nije dostavio certifikate o porijeklu robe.

Osim namještaja i opreme, nabavljena je i domaća i strana stručna literatura u ukupnoj vrijednosti 42.517,15 EUR. Stručna literatura isporučena je tijekom veljače i ožujka 2005.

Oprema je instalirana i u funkciji u Akademiji i Regionalnom centru Rijeka.

Za izvođenje usavršavanja u Regionalnom centru Varaždin, posuđuje se oprema Akademije odnosno oprema se prevozi iz Zagreba i instalira prema potrebama Regionalnog centra Varaždin.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu nabavu opreme za potrebe Regionalnog centra Varaždin.

3.3.2. Poslovanje Akademije u razdoblju od siječnja 2005. do listopada 2006.

U državnom proračunu, u okviru proračuna Ministarstva, osiguravaju se sredstva za financiranje aktivnosti Akademije. Rashodi za zaposlene planiraju se u okviru rashoda za administraciju i upravljanje Ministarstva, a drugi rashodi u okviru aktivnosti Akademije.

U tablici broj 1 daje se pregled planiranih i ostvarenih rashoda za aktivnosti Akademije za 2004. i 2005., te planiranih rashoda za 2006.

Tablica broj 1

Pregled planiranih i ostvarenih rashoda Akademije za 2004. i 2005.,
te planiranih rashoda za 2006.

u kn

Red broj	Rashodi	2004.			2005.			2006.
		Plan	Ostvarenje	%	Plan	Ostvarenje	%	Plan
1.	Službena putovanja	226.839	226.839	100,0	220.000	161.601	73,5	215.000
2.	Stručno usavršavanje zaposlenika	400.000	397.969	99,5	230.000	230.000	100,0	430.000
3.	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	39.634	39.634	100,0	100.000	86.978	86,9	195.000
4	Sitni inventar i autogume	-	-	-	-	-	-	10.000
5.	Usluge telefona, pošte i prijevoza	26.236	26.236	100,0	60.000	58.216	97,0	130.000
6.	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	-	-	-	-	-	-	25.000
7.	Usluge promidžbe i informiranja	356	356	100,0	10.000	600	6,0	42.000
8.	Zakupnine i najamnine	325.898	325.898	100,0	900.000	900.000	100,0	960.000
9.	Intelektualne i osobne usluge	125.134	121.540	97,1	510.000	509.750	99,9	1.153.000
10.	Reprezentacija	4.843	4.843	100,0	45.000	24.431	54,3	60.000
11.	Drugi nespomenuti rashodi poslovanja	2.501	2.501	100,0	30.000	17.065	56,9	20.000
	Ukupno	1.151.441	1.145.815	99,5	2.105.000	1.988.641	94,5	3.240.000

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge, najamnine i zakupnine, te stručno usavršavanje zaposlenika.

Akademija po potrebi, za razvoj i provedbu programa stručnog usavršavanja, koristi intelektualne usluge vanjskih suradnika (pravnih i drugih stručnjaka). Naknada vanjskim suradnicima je određena u iznosu 500,00 kn za dnevni angažman na poslovima razvoja edukativnog programa, odnosno za provođenje jednodnevnog edukativnog programa usavršavanja.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa, za poslove organiziranja stručnog usavršavanja predviđeno je 24 zaposlenika od kojih 19 zaposlenika u Akademiji, te pet voditelja regionalnih centara.

U prosincu 2006. u Akademiji je bilo zaposleno 15 zaposlenika, od kojih je deset zaposleno na neodređeno vrijeme, a pet na temelju ugovora o djelu.

U odjelima Akademije za pripremu plana i programa usavršavanja za sudske i državno odvjetničke vježbenike i odjelu za izradu obrazovnog materijala i informacijsko-dokumentacijsku djelatnost nisu popunjena predviđena radna mjesta.

Predviđeno je da u okviru Akademije bude zaposleno i pet voditelja regionalnih centara.

U vrijeme obavljanja revizije poslove voditelja regionalnih centara obavljali su predsjednici županijskih sudova u Zagrebu, Osijeku, Splitu i Varaždinu, a u Rijeci zamjenica predsjednika županijskog suda (zaposlenici spomenutih sudova). Voditelji regionalnih centara nisu imenovani.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu da zaposli predviđeni broj djelatnika kako bi se osiguralo provođenje aktivnosti Akademije. Također, predlaže se imenovanje voditelja regionalnih centara.

- Provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja

Nakon završetka Projekta u listopadu 2005., Akademija je nastavila s provođenjem stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Savjetodavno vijeće Akademije osnovano je na temelju odluke ministrice pravosuđa od 28. studenoga 2006. radi osiguravanja podrške najviših predstavnika pravosudnog sustava i akademske zajednice stručnom usavršavanju u pravosuđu.

Prema navedenoj odluci, Savjetodavno vijeće usvaja strategiju stručnog usavršavanja u pravosuđu, daje suglasnost na godišnji plan i program rada Programskog vijeća Akademije, mišljenje o provedenom usavršavanju za proteklo razdoblje, inicijativu za daljnji institucionalni razvoj Akademije, te osigurava podršku i savjetuje Akademiju o aktivnostima iz njene nadležnosti.

Članovi Savjetodavnog vijeća su predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, glavni državni odvjetnik, predsjednik Državnog sudbenog vijeća, predsjednik Državno-odvjetničkog vijeća, predsjednik Odbora za pravosuđe Hrvatskog sabora, te predsjednik znanstvenog vijeća Razreda društvenih znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Stručno usavršavanje tijekom 2006. provedeno je na temelju utvrđenih potreba za stručno osposobljavanje i usavršavanje tijekom Projekta i provedene analize potreba za stručnim usavršavanjem u ožujku 2006.

U ožujku 2006., Akademija je provela analizu potreba za stručnim usavršavanjem. Potrebe pojedinog regionalnog centra utvrđene su na način da je od sudaca općinskih i županijskih sudova zatraženo da svakoj od predloženih 20 tema odrede rang prioriteta. Na taj način prikupljeni su podaci za pojedini sud, a nakon toga i teme prema rangu prioriteta za svaki regionalni centar. Prikupljeni su i podaci o približnom broju polaznika za svaku temu, odnosno utvrđeno je koliko puta, s obzirom na broj mogućih polaznika, treba ponoviti pojedinu temu.

Akademija je za 2006. sastavila polugodišnje planove aktivnosti koji sadrže programe standardnog usavršavanja, specijaliziranog usavršavanja i usavršavanja uz suradnju drugih institucija. Ministrica pravosuđa dala je suglasnost na navedene planove.

U razdoblju od siječnja do listopada 2006., provedeni su programi stalnog stručnog usavršavanja za suce, državne odvjetnike, te sudske i državno odvjetničke savjetnike.

Većina programa namijenjena je sucima općinskih i županijskih sudova, a suci prekršajnih i trgovačkih sudova suci prekršajnih i trgovačkih sudova povremeno su sudjelovali u programima stručnog usavršavanja. Potrebe za stručno usavršavanje sudaca trgovačkih i prekršajnih sudaca nisu utvrđene, niti su obuhvaćeni planovima stručnog usavršavanja.

Državni ured za reviziju predlaže Akademiji da utvrdi potrebe i planira stručno usavršavanje sudaca prekršajnih i trgovačkih sudova.

Programi stalnog stručnog usavršavanja sudaca i državnih odvjetnika podijeljeni su u dvije grupe, i to: standardno usavršavanje namijenjeno svim sucima i državnim odvjetnicima, te specijalizirano usavršavanje namijenjeno odabranim ciljnim skupinama.

Standardni programi stručnog usavršavanja provođeni su tijekom 2006. u regionalnim centrima kroz sustav usavršavanja pri sudovima koji omogućuje sudjelovanje sudaca i državnih odvjetnika, te drugih pravosudnih djelatnika u programima usavršavanja koji čine sastavni dio njihovog redovnog posla. Programi stručnog usavršavanja provode se pri sudovima u mjestima gdje suci i državni odvjetnici rade. Programe provode suci i državni odvjetnici, a programi su usmjereni na praktičnu primjenu zakona, te su polaznici aktivno sudjelovali u programima usmjerenim na praktične primjere.

U okviru Projekta razvijeno je 17 obrazovnih tema iz različitih područja prava, koje čine stručnu jezgru za daljnju provedbu modela stručnog usavršavanja sudaca pri sudovima.

Koncem 2005. i početkom 2006. godine, Akademija je u suradnji sa profesorima pravnih fakulteta i pravnim stručnjacima razvila četiri nove teme, te proširila program stručnog usavršavanja.

U okviru specijaliziranog usavršavanja obrađena su pitanja iz područja autorskih prava, intelektualnog vlasništva, obiteljskog prava, prava tržišnog natjecanja, odnosa s medijima, osnova procesa pregovaranja u EU i diplomatskog protokola, suzbijanja organiziranog kriminala, suzbijanja trgovine ljudima, uloge sudskih postupaka u administracijskom zakonodavstvu, unapređenja sposobnosti suđenja za ratne zločine u RH, uvoda u pravo Europske zajednice i sustav pravosuđa EU i zaštite ljudskih prava.

Stručno usavršavanje provođeno je putem radionica, seminara i okruglih stolova. Radionice su namijenjene manjem broju polaznika (do 25) s interaktivnim pristupom i naglaskom na aktivnoj ulozi sudionika. Provedeni seminari bili su namijenjeni većem broju polaznika (do 50), a okrugli stolovi su organizirani s ciljem razmjene ideja, stavova i prijedloga.

Osim standardnog i specijaliziranog programa stručnog usavršavanja Akademija je u 2005. potpomogla održavanju aktivnosti u organizaciji Policijske akademije Ministarstva unutarnjih poslova, Hrvatskog društva za građansko pravne znanosti i praksu, te Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu.

Akademija je nastavila sa stručnim usavršavanjem trenera. Prema podacima iz prosinca 2006. usavršavanje za trenere završilo je ukupno 113 sudaca ili za 30 više u odnosu na broj trenera koji su obavili usavršavanje tijekom Projekta. U Regionalnom centru Zagreb ima 40 trenera, u Regionalnom centru Rijeka 24, Regionalnom centru Osijek 20, Regionalnom centru Varaždin 15 i u Regionalnom centru Splitu 14 trenera

U tablicama broj 2 i 3 daje se pregled aktivnosti Akademije tijekom 2005. i 2006.

Tablica broj 2

Aktivnosti Pravosudne akademije u 2005. i u razdoblju
od siječnja do listopada 2006.

Redni broj	Vrsta usavršavanja	2005.		2006. siječanj-listopad	
		Održani broj aktivnosti	Broj polaznika	Održani broj aktivnosti	Broj polaznika
1.	STANDARDNO USAVRŠAVANJE	56	1 001	16	359
1.1.	Radionica	56	1 001	16	359
2.	SPECIJALIZIRANO USAVRŠAVANJE	62	984	37	960
2.1.	Seminar	26	377	21	610
2.2.	Seminar/Radionica	11	210		
2.3.	Radionica	24	382	13	289
2.4.	Okrugli stol	1	15	3	61
3	AKTIVNOSTI KOJE JE AKADEMIJA POTPOMOGLA	3	126		
3.1.	Seminar	1	7		
3.2.	Savjetovanje	2	119		
3.	SPECIJALIZIRANO USAVRŠAVANJE UZ POTPORU DRUGIH INSTITUCIJA			26	795
3.1.	Seminar			22	700
3.2.	Radionica			4	95
4.	USAVRŠAVANJE VODITELJA RADIONICA			11	101
4.1.	Seminar			11	101
	UKUPNO	121	2 111	90	2 215

Tijekom 2005. održana je ukupno 121 aktivnost vezana za usavršavanje kojima je bilo obuhvaćeno 2 111 polaznika.

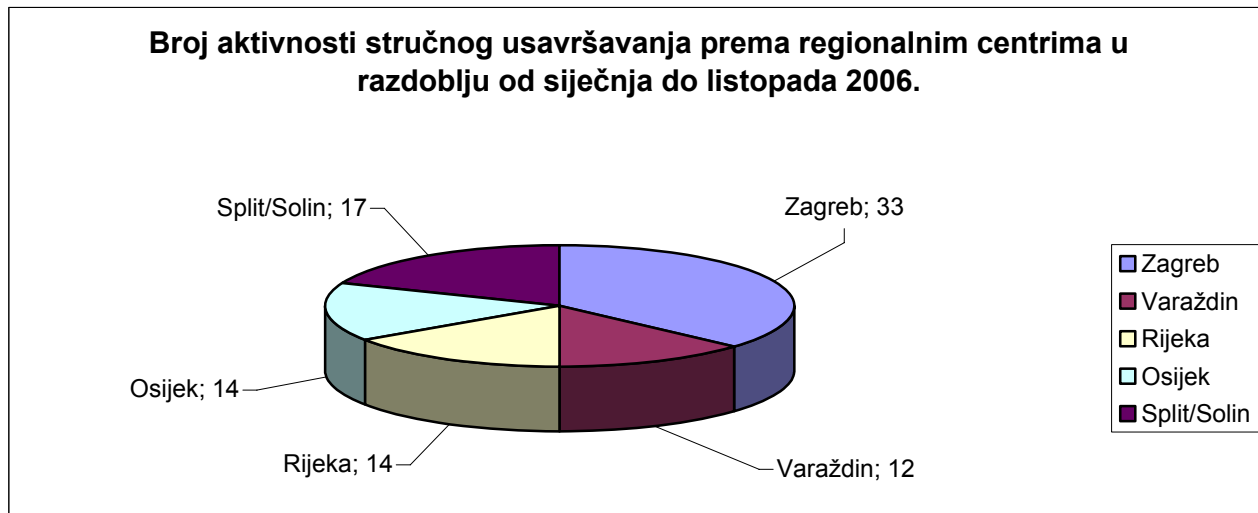
Za 2006. planirana je 131 aktivnost stručnog usavršavanja.

Za razdoblje od siječnja do listopada 2006. planirano je 98 aktivnosti, a ostvareno je 90 aktivnosti, što je za 8,2% manje u odnosu na broj planiranih aktivnosti. Aktivnostima stručnog usavršavanja obuhvaćeno je 2 215 polaznika.

Najveći dio aktivnosti stručnog usavršavanja obavljao se u Regionalnom centru Zagreb.

U grafičkom prikazu broj 1 daje se pregled aktivnosti stručnog usavršavanja po regionalnim centrima u razdoblju od siječnja do listopada 2006.

Grafički prikaz broj 1

Po završetku svake radionice polaznici su ocijenili održane aktivnosti.

Nakon svakog završenog seminara polaznicima su dane potvrđnice, a Akademija vodi evidenciju o polaznicima stručnog usavršavanja.

4. CENTAR ZA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE SLUŽBENIKA

Pod Projektom Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika podrazumijeva se provedba treće komponente Projekta CARDS 2001, Reforma javne uprave – Potpora reformi državne službe i aktivnosti Centra nakon završetka Projekta do konca 2006.

Projekt se provodio u razdoblju od studenoga 2003. do prosinca 2004.

Poslove državne uprave u Republici Hrvatskoj obavljaju tijela državne uprave, odnosno 13 ministarstava, četiri središnja državna ureda i devet državnih upravnih organizacija. U tijelima državne uprave zaposleno je oko 55 000 državnih službenika.

Zbog potrebe stalnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika tijekom provođenja Projekta osnovan je u 2004. Centar. Kao odjel u okviru Središnjeg državnog ureda za upravu, Centar je nadležan za organizaciju i provođenje stručnog usavršavanja državnih službenika, a sredstva za rad osiguravaju se u državnom proračunu.

4.1. Pravna regulativa stručnog usavršavanja državnih službenika

Pravnu regulativu stručnog usavršavanja državnih službenika čini: Projekt CARDS 2001 Reforma javne uprave – Potpora reformi državne uprave, Strategija stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika, Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05 i 142/06) i Uredba o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika (Narodne novine 78/03 i 57/04).

Na temelju preporuka Projekta CARDS 2001 Reforma javne uprave – Potpora reformi državne službe, donesena je Strategija stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika, te je donesen novi Zakon o državnim službenicima.

- Projekt CARDS 2001 Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe

Projekt CARDS 2001 Reforma javne uprave - Potpora reformi državne službe (dalje u tekstu: Projekt) započeo je u studenome 2003., a završen je u prosincu 2004. Svrha Projekta bila je osigurati reformu javne uprave jačanjem državne službe. Proračun Projekta iznosio je 1.500.000 EUR. Projekt je provodio British Council (voditelj), ICON Institut, Koeln, Savezna Republika Njemačka, te Institut za javnu upravu Republike Irske. Na provedbi Projekta sudjelovalo je 16 domaćih i stranih stručnjaka.

Opći cilj Projekta bio je pridonijeti tekućem procesu reforme državne uprave, te uspostaviti kontinuirani sustav stručnog usavršavanja državnih službenika, u svrhu promicanja učinkovitog i djelotvornog rada državne uprave sposobne za ostvarivanje potreba uprave Republike Hrvatske.

Posebni ciljevi Projekta podijeljeni su u tri komponente i to: jačanje i modernizacija zakonodavnog okvira i prakse u državnoj upravi u svrhu potpore provođenja programa reforme državne službe, jačanje institucionalne i organizacijske sposobnosti vezane uz funkcioniranje i upravljanje sustavom državne uprave, te razvoj i jačanje horizontalnih programa stručnog usavršavanja državnih službenika, uključujući stručno usavršavanje potrebno za ispunjavanje obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Očekivani rezultati Projekta bili su:

- modernizirani pravni propisi koji se odnose na rad državne službe, uključujući primarne i sekundarne pravne propise (zakone i podzakonske akte), koji su odobreni ili čekaju odobrenje Vlade Republike Hrvatske ili Hrvatskog sabora,
- poboljšano provođenje postojećih i novih propisa koji reguliraju djelovanje i praksu državne službe, uključujući transparentnije metode upravljanja njenim radom poput postupka primanja u službu, razvoj karijere, napredovanja i plaća,
- poboljšano vertikalno upravljanje ljudskim potencijalima u tijelima javne uprave,
- poboljšano upravljanje na središnjoj razini i horizontalna koordinacija u svrhu učinkovitog upravljanja i provođenja reforme državne službe,
- poboljšana mrežna povezanost i komunikacija između kadrovskih odjela u sastavu tijela državne uprave i Središnjeg državnog ureda za upravu kao odgovornog tijela za horizontalno upravljanje državom upravom,
- strategija stručnog usavršavanja u državnoj upravi,
- ojačani i razvijeni programi stručnog usavršavanja za razne kategorije državnih službenika,
- poboljšani kapacitet stručnog usavršavanja,
- poboljšane stručne kvalifikacije i vještine državnih službenika,
- osnovana funkcionalna ustanova za stručno usavršavanje državnih službenika.

Odgovornost za provedbu Projekta dodijeljena je tadašnjem Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave uz potporu radne grupe ustrojene od strane Vlade Republike Hrvatske, a u prosincu 2003., Vlada Republike Hrvatske je na temelju preporuka izvoditelja Projekta, prenijela ovlast i odgovornost za provedbu Projekta na Središnji državni ured za upravu nakon što je ustrojen.

- Strategija stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika

U skladu s ciljevima Projekta, Vlada Republike Hrvatske donijela je u listopadu 2004. Strategiju stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika (dalje u tekstu: Strategija), s ciljem stvaranja moderne i učinkovite javne uprave, te ispunjavanja uvjeta za pristupanje Republike Hrvatske EU.

Kao glavni cilj Strategije određeno je stvaranje sustava stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika koji će pridonijeti njihovoj neovisnosti, stručnoj sposobnosti, učinkovitosti i djelotvornosti, horizontalnoj mobilnosti, a time i ukupnom povećanju uspješnosti i fleksibilnosti državne uprave u cjelini.

Strategijom je:

- određeno sustavno utvrđivanje područja u kojima je potrebno provesti stručno osposobljavanje i usavršavanje, sustavno planiranje aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja, način provedbe tih aktivnosti, te uspostava sustava ocjenjivanja uspješnosti provedenih programa i postignutih učinaka,
- određena nadležnost Vlade Republike Hrvatske za donošenje godišnjeg plana stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika,
- određeno da nacrt godišnjeg plana izrađuje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave na temelju dostavljenih prijedloga godišnjih planova svakog pojedinog tijela državne uprave,
- predviđeno ustrojavanje odgovarajuće specijalizirane institucije za stručno osposobljavanje i usavršavanje u okviru središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove opće uprave – Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika.

Zadaća navedene institucije je stručno osposobljavanje i usavršavanje kandidata za državnu službu, državnih službenika na probnom radu, novih državnih službenika, te državnih službenika koji se nalaze u službi kako bi ih osposobili za učinkovitije i djelotvornije obavljanje radnih zadaća, napredovanje, te kako bi prilagodili njihove vještine za obavljanje istih ili srodnih poslova u raznim tijelima državne uprave.

Prema Strategiji, uloga središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove opće uprave je osiguranje metodološke jedinstvenosti planiranja, izrade i ocjene programa i postignutih učinaka stručnog osposobljavanja i usavršavanja na razini Republike Hrvatske, ocjenjivanje svih aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja kao i drugih aktivnosti usmjerenih na obrazovanje državnih službenika, suradnja sa sličnim organizacijama koje provode stručno osposobljavanje i usavršavanje na državnoj i međunarodnoj razini, te praćenje kvalitete programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja koja provode institucije izvan sustava državne uprave.

Strategijom je predviđena i uspostava jedinstvenog informatičkog sustava radi praćenja provedenih programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja i polaznika, kao sastavnog dijela osobnog očevidnika, te registra državnih službenika, kako bi se stvorili preduvjeti za uspješnu uspostavu sustava upravljanja ljudskim potencijalima.

Za uspostavu i održavanje očevidnika zaduženo je središnje državno tijelo nadležno za poslove opće uprave.

Prema Strategiji, planirano je stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika provoditi putem seminara, predavanja, savjetovanja, tečajeva, radionica, studijskih putovanja, izdavanja stručnih publikacija i drugih oblika.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje temelji se na modernim metodama kao što su studije slučajeva, vježbe kroz hipotetske uloge i metode iskustvenog učenja primjenom modernih tehničkih pomagala (računala i Interneta).

Planirano je posvetiti posebnu pažnju stvaranju jezgre državnih službenika na upravljačkim položajima u državnoj upravi, zatim onih koji su odgovorni za razvoj ljudskih potencijala, te trenera koji stjecanjem i prenošenjem znanja i vještina pridonose uspostavi nove i moderne državne uprave.

Planirano je da se Strategija provodi u petogodišnjem razdoblju od 2005. do 2009., na temelju godišnjih planova stručnog osposobljavanja i usavršavanja, za što treba u državnom proračunu osigurati sredstva najmanje u iznosu 3,0% ukupnih izdataka planiranih za plaće državnih službenika. Raspolaganje sredstvima prati središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave.

- Zakon o državnim službenicima

Zakon o državnim službenicima koji uređuje prava i obveze državnih službenika donio je Hrvatski Sabor u srpnju 2005., a primjenjuje se od 1. siječnja 2006.

Prema odredbama članka 10. Zakona o državnim službenicima, državni službenici imaju pravo na napredovanje i stručno usavršavanje kroz izobrazbu i druge načine usavršavanja, a prema odredbama članka 22. spomenutog Zakona, državni službenici su dužni osigurati visoku kvalitetu stručnosti svoga rada, unaprjeđujući stručne sposobnosti i sudjelujući u stručnom usavršavanju potrebnom za osobno napredovanje i povećanje učinkovitosti državne uprave. Također, određeno je da su državna tijela dužna trajno brinuti o stručnom usavršavanju državnih službenika kroz organiziranje radionica, vježbi, seminara, tečajeva i drugih oblika usavršavanja.

Prema odredbama članka 92. Zakona o državnim službenicima, svi su se državni službenici dužni trajno osposobljavati za poslove radnog mjesta i usavršavati stručne sposobnosti i vještine u organiziranim programima izobrazbe. Državnim službenicima može se dopustiti da sudjeluju u specijaliziranim obrazovnim programima izvan državne uprave kako bi usavršili svoje stručne sposobnosti značajne za obavljanje poslova u državnoj službi.

Prema Zakonu o državnim službenicima, programi izobrazbe u državnoj službi uključuju:

- godišnje programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika u pojedinim državnim tijelima ili pojedinim ustrojstvenim cjelinama,
- programe osobnog usavršavanja državnih službenika,
- programe usavršavanja u strateškom upravljanju, namijenjene državnim službenicima u kategoriji rukovodećih državnih službenika ili državnim službenicima koji žele napredovati iz kategorije viših državnih službenika u kategoriju rukovodećih državnih službenika.

Zakonom o državnim službenicima određeno je da opće programe izobrazbe organizira posebna ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, a posebne specijalističke programe organiziraju resorna središnja tijela državne uprave.

Oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika uređuju se uredbom Vlade Republike Hrvatske. Odredbama članka 145. Zakona o državnim službenicima propisano je da će Vlada Republike Hrvatske u roku šest mjeseci od stupnja na snagu Zakona o državnim službenicima, donijeti uredbu kojom se uređuju oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika. Rok za donošenje spomenute uredbe bio je lipanj 2006.

Nacrt prijedloga Uredbe o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika (dalje u tekstu: Nacrt prijedloga Uredbe) izradio je Središnji državni ured za upravu u suradnji s drugim tijelima državne uprave u prosincu 2006.

Nacrt prijedloga Uredbe nije pravodobno sastavljen.

Prema Nacrtu prijedloga Uredbe, programe izobrazbe u državnoj službi za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Republike Hrvatske Planom izobrazbe državnih službenika (dalje u tekstu: Plan).

Plan sadrži ciljeve izobrazbe, popis svih pojedinih programa izobrazbe državnih službenika, popise državnih tijela zaduženih za organizaciju provedbe programa izobrazbe, način i rokove za provedbu programa, pregled ključnih ciljnih skupina, te procjenu sredstava koja je potrebno osigurati u državnom proračunu za provedbu svih planiranih programa izobrazbe. Prijedlog Plana za svaku sljedeću kalendarsku godinu priprema središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose u suradnji s odjelima za ljudske potencijale u tijelima državne uprave u skladu s politikom razvoja ljudskih potencijala u državnoj službi, Strategijom, te procjenama potreba izobrazbe.

Prijedlog Plana priprema se u vrijeme kada se priprema nacrt državnog proračuna za sljedeću kalendarsku godinu.

Sva tijela državne uprave obvezna su, zbog pripreme prijedloga Plana, dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, prijedloge programa izobrazbe državnih službenika koji u tim tijelima rade, na propisanom obrascu, do kraja svibnja tekuće godine.

Na temelju usvojenog godišnjeg Plana tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose izrađuje opći godišnji provedbeni plan izobrazbe za programe izobrazbe zajedničke svim državnim službenicima, neovisno u kojem su tijelu državne uprave zaposleni.

Sveobuhvatnu procjenu potreba izobrazbe u cilju određivanja potreba izobrazbe u državnoj službi provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose u suradnji s jedinicama za službeničke odnose u državnim tijelima.

Centar je u suradnji s Odjelom za planiranje, razvoj i upravljanje kadrovima izradio Prijedlog Programa izobrazbe državnih službenika za 2007. (dalje u tekstu: Prijedlog Programa).

Prijedlog Programa je sastavljen na temelju Strategije i Zakona o državnim službenicima, te Nacrta prijedloga Uredbe, a treba se dostaviti Vladi Republike Hrvatske radi usvajanja nakon donošenja Uredbe o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika.

Program je podijeljen na šest kategorija i 20 grupa izobrazbe koje su utvrđene na temelju procjena potreba za izobrazbu državnih službenika iz 2003. u okviru Projekta, konzultacija u okviru Pretpristupne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje 2005. – 2007., iskustava Republike Slovenije, Latvije i Litve. Predviđeno je da će u različitim oblicima stručne izobrazbe sudjelovati 11 806 polaznika.

Dio programa izobrazbe razvijen je u okviru Projekta, Pretpristupne pomoći Kraljevine Danske, te zakona iz nadležnosti Središnjeg državnog ureda za upravu.

Prijedlog Programa je izrađen na temelju ocjene potreba za izobrazbom koju je obavio Centar na temelju informacija prikupljenih od drugih tijela državne uprave. Sveobuhvatna i sustavna analiza potreba za izobrazbom u državnoj službi nije provedena.

Centar je nadležan za organizaciju provedbe uvodnih i općih programa koji su namijenjeni cijeloj državnoj službi i općih specijalističkih programa za dva ili više državnih tijela. Organizacija posebnih specijalističkih programa izobrazbe u nadležnosti je pojedinih ministarstava i drugih tijela državne uprave.

Predviđeno je da programe izobrazbe provode predavači, instruktori i treneri, koji su u pravilu državni službenici, koji imaju potrebna znanja, vještine i sposobnosti.

Prema Prijedlogu Programa sredstva za provođenje izobrazbe osiguravaju se centralizirano iz državnog proračuna, a za programe izobrazbe 11 806 polaznika za 2007. planirana su u iznosu 10.010.525,00 kn.

Iz navedenih sredstava predviđeno je financiranje troškova razvoja, troškova obuke trenera, ocjene pilot programa i troškova provedbe programa izobrazbe. Procjena se temelji na prijedlogu jedinstveno utvrđenih naknada osobama koje sudjeluju u izobrazbi državnih službenika predloženih u Nacrtu prijedloga Uredbe.

- Uredba o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika

Uredba o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika donesena je u svibnju 2003. Uredbom je propisana obveza stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika za državnu službu. Prema spomenutoj Uredbi, pod stručnim osposobljavanjem podrazumijeva se samo stručna izobrazba vježbenika i polaganje državnog stručnog ispita u državnim tijelima.

Kod provođenja revizije za ocjenu učinkovitosti korištena je i druga pravna regulativa.

4.2. Razvoj i jačanje horizontalnih programa stručnog usavršavanja državnih službenika

Predmet revizije je treća komponenta Projekta koja se odnosi na razvoj i jačanje horizontalnih programa stručnog usavršavanja državnih službenika, uključujući stručno usavršavanje potrebno za ispunjavanje obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

U okviru ove komponente planirano je:

- sastavljanje izvještaja o potrebama za stručno usavršavanje državnih službenika,
- izrada opće strategije stručnog usavršavanja državnih službenika,
- izrada funkcionalne i ažurirane baze podataka o potrebama za stručno usavršavanje državnih službenika,
- obaviti procjenu izvedivosti stvaranja održive institucije za stručno usavršavanje državnih službenika, uključujući izvore financiranja,
- studijsko putovanje za osobe ovlaštene za donošenje odluka i državne službenike na višim položajima u sličnu instituciju za stručno usavršavanje u zemlji članici EU i/ili zemlji kandidatu,
- provođenje stručnog usavršavanja i studijskog putovanja za djelatnike odjela vezanih uz primjenu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju,

- izrada plana provođenja pilot programa za stručno usavršavanje državnih službenika raznih kategorija,
- odrediti broj službenika koji će proći obuku za trenere i broj trenera koji su prošli stručno usavršavanje (radi procjene u vezi s izvještajem o potrebama treninga),
- sastaviti izvještaj o pilot treninzima s preporukama za daljnje djelovanje, te
- pripremiti tehničku specifikaciju za kupnju opreme potrebne za provođenje programa stručnog usavršavanja.

U okviru Projekta ostvarene su sve planirane aktivnosti osim izrade baze podataka o potrebama za stručnim usavršavanjem državnih službenika.

Prema podacima iz Završnog izvješća o provedbi Projekta, na temelju rasprave voditelja Centra, informatičkih stručnjaka i lokalnog stručnjaka, utvrđeno je da su za izradu posebne baze podataka potrebni značajni tehnički resursi kako bi bila kompatibilna s postojećim središnjim registrom državnih službenika, te je zaključeno da sadržaj baze podataka za potrebe stručnog usavršavanja bude uključen u središnji registar.

Tijekom ožujka i travnja 2003., u okviru Projekta, provedena je Procjena potreba za stručnim usavršavanjem državnih službenika (dalje u tekstu: Procjena) koja je dala podatke za definiranje dugoročne strategije o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika.

Svrha Procjene bila je osigurati temelj za izradu strategije stručnog usavršavanja i izrade programa, koji bi trebali uzeti u obzir trenutne potrebe i dugoročne ciljeve reforme javne uprave. Za potrebe Procjene, državni službenici su razvrstani u tri kategorije i to: upravljačka/izvršna razina, profesionalna razina i administrativno – tehnička razina državnih službenika. Procjenom nisu obuhvaćeni pomoćnici ministara i tajnici ministarstava koji su politički imenovani dužnosnici i nalaze se na vrhu organizacijske strukture tijela državne uprave.

Rezultati Procjene odnosili su se na sljedeće zaključke:

- u državnoj službi nedostaje kvalificiranih i izvježbanih državnih službenika,
- fluktuacija državnih službenika je jaka,
- radno okružje daje slabe uvjete za kreativnost i autonomiju državnih službenika,
- sustav napredovanja nije primjeren,
- centralizirana organizacijska struktura tijela državne uprave nije efikasna i osigurava lošu vertikalnu komunikaciju,
- spor protok informacija i kratki rokovi utječu na kvalitetu izvršenja zadataka,
- najviše upravljačke položaje u državnoj upravi zauzeli su politički imenovani dužnosnici, koji nemaju dovoljno znanja o funkcioniranju ministarstava, njihove upravljačke vještine su ograničene i nisu navikli na timski rad,
- podjela zadataka nije jasna, te državni službenici obavljaju mnoge raznovrsne poslove,
- ne postoji odgovarajuće obrazovanje koje bi osiguralo potrebne vještine i specijalistička znanja,
- postojeće obrazovanje uglavnom je teoretsko,
- ne postoji ustanova zadužena za stručno usavršavanje državnih službenika,
- stručno usavršavanje uglavnom se temelji na iskustvu i u svakom pojedinom slučaju ovisi o pomoći kolega i nadređenih, te
- horizontalni programi stručnog usavršavanja jedva da postoje.

Potreba za stručnim usavršavanjem utvrđena je na svim razinama državne službe. Najveća potreba za sveobuhvatnim i multidisciplinarnim programima usavršavanja postoji na upravljačko - izvršnoj razini.

Potreba za stručnim usavršavanjem na profesionalnoj razini također je velika. Državnim službenicima na ovoj razini potrebno je redovito obnavljanje i proširivanje stručnih znanja u području njihove specijalizacije.

Na administrativno - tehničkoj razini utvrđena je nedovoljna komunikacija s nadređenima, te česte izvanredne i hitne situacije koje od njih zahtijevaju istodobno obavljanje radnih zadataka u neodgovarajućim radnim uvjetima.

Potreba za stručnim usavršavanjem državnih službenika na ovoj razini nije velika, ali će se povećati nakon uvođenja novih metoda upravljanja i novih metoda rada, kao i povećanjem delegiranih zadataka i odgovornosti.

Na temelju obavljene Procjene, tijekom provođenja Projekta, preporučeno je:

- izraditi politike ili strategije kojom se državna služba obvezuje na usavršavanje državnih službenika,
- usavršavanje koje se zasniva na osobnom planu razvoja svakog državnog službenika uz određenu obvezu minimalnog broja dana određenih za stručno usavršavanje,
- određivanje broja programa stručnog usavršavanja koje službenik mora završiti prije napredovanja,
- obvezno stručno usavršavanje u Republici Hrvatskoj, a u inozemstvu samo ako je to potrebno,
- održavanje horizontalnih programa usavršavanja uz rad i uz pomoć obučениh trenera u samom tijelu državne uprave,
- izradu uvodnog programa usavršavanja za nove državne službenike, koji će sastojati od općeg tečaja o načinu rada i funkcioniranju državne službe, te dijela dugoročnog programa izobrazbe, razrađenog kroz tečajeve, koji bi se provodio tijekom prve godine rada u državnoj službi,
- usmjerenje na stjecanje potrebnih vještina,
- korištenje modernih metoda usavršavanja kao što su studije slučajeva, hipotetske uloge, eksperimentalne metode, te učenje putem Interneta,
- provjera znanja i vještina stečenih usavršavanjem prema uspješnosti svladavanja postavljenih zadataka, a ne putem ispita,
- akreditacija uspješno završenih programa usavršavanja posebnim službenim uvjerenjem ili potvrdom, kako bi im se dala valjanost, pouzdanost i primjenjivost,
- izrada baze podataka koja će omogućiti uvid u potrebe programa usavršavanja za službenike, programe usavršavanja, trenere i institucije koje provode programe stručnog usavršavanja u području državne službe, te državne službenike koji su uspješno završili programe stručnog usavršavanja,
- osnivanje nezavisne institucije za stručno usavršavanje državnih službenika.

Prema navedenim preporukama, sastavljen je nacrt strategije stručnog usavršavanja, koji je Ured nakon usuglašavanja s tijelima državne uprave, proslijedio Vladi Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske je u listopadu 2004. donijela Strategiju stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika, koja je opisana u točki 1.1. Izvješća.

Tijekom srpnja i kolovoza 2004. proveden je postupak odabira trenera državnih službenika na način da je tijelima državne uprave Projektni tim, uputio zahtjev da predlože kandidate za trenere koji će sudjelovati u programu stručnog usavršavanja. Tijela državne uprave predložila su 73 kandidata iz 15 ministarstava i sedam državnih upravnih organizacija, od kojih je odabran 41 kandidat. Naknadno su pridružena četiri kandidata tadašnjeg Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, te su u programu stručnog usavršavanja za trenere sudjelovala 44 kandidata, kroz predavanja iz područja metodologije stručnog usavršavanja, općeg upravljanja i upravljanja ljudskim potencijalima.

Projektom je planirano provođenje treninga za 25 trenera koji će nakon završene obuke provoditi treninge za različite kategorije državnih službenika prema unaprijed određenim temama. Treninge su završila 22 trenera.

Na kraju obuke (u studenome 2004.), 22 trenera su sudjelovala kao predavači u razvoju i provedbi pilot programa stručnog usavršavanja za pet tema: Upravljanje kroz ciljeve - utvrđivanje i postavljanje ciljeva, Upravljanje radom i učinkom - ispitivanje i vrednovanje učinka, Komunikacija i delegiranje, Analiza poslova i primanje u službu, te Politika i planiranje.

Revizijom je utvrđeno da odabrane teme za pilot programe stručnog usavršavanja državnih službenika nisu bile jasno određene, odnosno nije bilo određeno kojoj kategoriji državnih službenika su pojedine teme namijenjene, te su državni službenici različitih kategorija sudjelovali na istim treninzima, što nije bilo svrsishodno.

Projektom je planirano da će na svakom treningu koje će provoditi treneri, sudjelovati najmanje 50 polaznika iz određene kategorije. Revizijom je utvrđeno da je provedeno šest treninga za pet tema, a na treninzima je sudjelovalo prosječno deset polaznika umjesto 50.

Prema ocjeni stručnjaka u okviru Projekta, državni službenici koji su sudjelovali u programima stručnog usavršavanja za trenere sposobni su nastaviti provoditi programe stručnog usavršavanja državnih službenika.

Osim toga, sedam trenera je sudjelovalo na studijskim putovanjima u Latviju i Veliku Britaniju kako bi se upoznali s radom institucija koje se bave izobrazbom djelatnika u državnoj upravi.

Revizijom je utvrđeno da nakon završenog usavršavanja u studenome 2004., većina trenera nije bila uključena u aktivnosti vezane uz stručno osposobljavanje i usavršavanje u tijelima državne uprave u kojima rade, niti je provedeno daljnje usavršavanje trenera.

Nacrtom prijedloga Uredbe je predviđeno da treneri - državni službenici provode programe izobrazbe.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da organizira daljnje usavršavanje trenera kako bi obnovili znanja, te angažiranje trenera u izvedbi programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika.

Prema danim preporukama, u okviru Projekta 23 državna službenika sudjelovala su u studijskim putovanjima u Veliku Britaniju, Republiku Irsku i Latviju, s ciljem upoznavanja s upravljanjem institucijama i provedbom programa stručnog usavršavanja.

Također, pripremljena je Studija izvodljivosti ustrojavanja Centra, na temelju koje je Vlada Republike Hrvatske, u siječnju 2004., donijela Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu, prema kojoj je osnovan Centar i osigurana financijska sredstva za uređenje prostorija. Studija izvodljivosti Centra detaljnije je opisana u točki 4.3.1. Izvješća.

U okviru Projekta sastavljena je tehnička specifikacija za nabavu opreme za uređenje Centra. Na temelju navedene specifikacije tijekom 2004. Delegacija Europske Komisije u Republici Hrvatskoj provela je javna nadmetanja za nabavu opreme.

Projektini tim dao je preporuke za buduće programe i projekte, a odnose se na dovršenje postupaka zapošljavanja u Uredu i odjelima za planiranje i upravljanje ljudskim potencijalima, definiranje akcijskog plana za provedbu Strategije, izradu planova stručnog usavršavanja, stručno usavršavanje službenika kadrovskih odjela i stručno usavršavanje osoba na upravljačkim položajima.

Prema Završnom izvješću o provedbi Projekta koji je sastavio voditelj Projekta, provedene su sve aktivnosti planirane u okviru Projekta.

Iako je u okviru treće komponente Projekta ostvarena većina postavljenih ciljeva, opći cilj Projekta uspostava kontinuiranog sustava stručnog usavršavanja državnih službenika djelomično je ostvaren. Razlozi su prekratko vremensko razdoblje i nepravodobno donošenja potrebnih pravnih propisa.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da provede sveobuhvatnu analizu potreba svih tijela državne uprave, za stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem njihovih službenika, da donese planove i programe izobrazbe te da provodi stručno usavršavanje državnih službenika u skladu s donesenim planovima i programima. Također, predlaže se Uredu da preispita opravdanost daljnjeg usavršavanja i povećanja broja trenera, te da razvije priručnike za stručno usavršavanje.

4.3. Poslovanje Centra

4.3.1. Studija izvodljivosti ustrojavanja Centra

Tijekom 2003., u okviru Projekta, sastavljena je Studija izvodljivosti ustrojavanja Centra (dalje u tekstu: Studija).

Kao glavna prepreka razvoju i usavršavanju državnih službenika, naveden je nedostatak obučanih državnih službenika zaduženih za planiranje i uspostavu programa stručnog usavršavanja, te nepostojanje organiziranog, sustavnog i jednoobraznog horizontalnog sustava usavršavanja za državne službenike.

Na temelju analize potreba i provođenja programa stručnog usavršavanja u državnoj službi, projektini tim dao je preporuku za osnivanje institucije koja će provoditi programe usavršavanja državnih službenika.

Glavni ciljevi osnivanja institucije zadužene za stručno usavršavanje službenika bili su poboljšanje sustava usavršavanja državnih službenika, te doprinos reformi javne uprave.

Kao ciljne grupe stručnog usavršavanja određeni su pomoćnici ministara i tajnici ministarstava, upravljačka/izvršna razina službenika, profesionalna razina službenika, vježbenici, te administrativno - tehnička razina službenika.

Također, navedeno je da je sustav stručnog usavršavanja temelj za podizanje kvalitete državnih službenika, te da Centar treba imati ključnu ulogu u tom sustavu.

Predviđene aktivnosti Centra su: uspostavljanje veze između ministarstava, suradnja s odjelima za razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima, razvoj marketinške strategije, kontinuirano, sustavno i jednoobrazno usavršavanje državnih službenika na principima učenja za odrasle, razvoj i provođenje uvodnih i stalnih programa usavršavanja na svim razinama u državnoj službi, ocjenjivanje postojećih programa, razvoj novih programa i istraživanje aktivnosti o potrebama za usavršavanje, te uspostavljanje sveobuhvatne baze podataka državnih službenika i njena stalna nadogradnja.

Predviđeno je zapošljavanje deset djelatnika. Također, predviđeno je opremanje šest ureda, tri predavaonice koje mogu primiti 20 polaznika, opremljene prostorije lokanom računalnom mrežom s deset radnih stanica, te nabava opreme za predavanje. Procijenjena vrijednost opreme iznosila je 96.500 EUR.

Vezano za financijsku održivost, navedeno je da EU podupire uspostavu institucije s početnim sredstvima u iznosu 300.000 EUR, a namijenjeni su za nabavu opreme, literature, postavljanje baze podataka, početne programe treninga, studijska putovanja i trening državnih službenika koji će biti stalno zaposleni unutar institucije.

Institucija bi trebala djelovati na neprofitnoj osnovi, a sredstva za njen rad trebaju se osigurati u državnom proračunu u skladu s planiranim sredstvima. Predviđeno je iz državnog proračuna financirati nabavu odgovarajućeg prostora, te plaće deset zaposlenika.

4.3.2. Postupci nabave opreme i ustupanja radova na uređenju prostora Centra

Vlada Republika Hrvatska je u ožujku 2004. dodijelila Uredu poslovnu zgradu u Zagrebu ukupne površine 2 500 m².

Prostor Centra obuhvaća šest učionica i jednu veliku dvoranu, koje su uređene i opremljene, prostorije predviđene za knjižnicu i jedanaest uredskih prostorija.

Ured je u rujnu 2004. objavio javno nadmetanje za ustupanje radova na uređenju Centra. Dostavljeno je pet ponuda. Stručno povjerenstvo za pripremu i provedbu postupka nabave prihvatilo je ponudu s najnižom cijenom, te je s ponuditeljem, čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija, koncem studenoga 2004. zaključen ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 1.008.6569,00 kn. Radovi su završeni u veljači 2005., te plaćeni u cijelosti u skladu s ugovorom. Postupak javnog nadmetanja u otvorenom postupku nabave proveden je u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Oprema za Centar nabavljena je iz sredstava Projekta, a postupke nabave provodila je Delegacija Europske Komisije u Zagrebu.

Na temelju provedenih natječaja, u skladu s Projektom, za Centar je nabavljena oprema u vrijednosti 177.539 EUR odnosno 1.287.793,68 kn. Odnosi se na nabavu računala i računalne opreme u vrijednosti 595.736,72 kn, uredskog namještaja u vrijednosti 306.397,00 kn, druge uredske opreme u vrijednosti 299.978,74 kn, računalnih programa u vrijednosti 61.855,62 kn, te radio i tv prijemnika u vrijednosti 23.825,60 kn.

U okviru Projekta, sastavljena je specifikacija potrebne opreme, a oprema je podijeljena u šest grupa (informatička oprema i programi, uredska oprema i oprema za trening, namještaj za učionice i ostalo, stručna literatura, audio oprema i oprema za prevođenje, te multimedijalna oprema).

Prema podacima iz Završnog izvješća o provedbi projekta, Delegacija Europske Komisije u Zagrebu objavila je natječaj u lipnju 2004. Na nadmetanje su dostavljene ponude samo za informatičku opremu, od kojih ni jedna nije bila u skladu s tehničkim specifikacijama. Za nabavu informatičke opreme i programa s dobavljačem je zaključen ugovor nakon provedenog postupka izravnog ugovaranja.

Natječaj za nabavu opreme ponovljen je u studenome 2004. prema kojem su ponude za nabavu opreme podijeljene u četiri grupe (uredska oprema i oprema za trening, namještaj za urede i učionice, oprema za prevođenje i jezični laboratorij).

Prema obrazloženju voditelja Centra, u ponovljenom nadmetanju nije bila obuhvaćena nabava stručne literature, jer su za svu traženu literaturu ponuditelji trebali dostaviti dokaze da je nakladnik porijeklom iz zemlje članice EU ili zemalja obuhvaćenim CARDS programom, te da je stručna literatura tiskana u spomenutima zemljama. Za pribavljanje spomenute dokumentacije bilo je potrebno dodatno vrijeme i bilo je neizvjesno da će ih ponuditelji pribaviti za svu stručnu literaturu.

Količine pojedine opreme i namještaja promijenjene su u odnosu na prvo nadmetanje.

Po provedenom natječaju zaključeni su ugovori o nabavi uredske opreme i opreme za trening, te namještaja za urede i učionice.

Oprema za prevođenje i oprema za jezični laboratorij nisu nabavljene, jer nisu dostavljene ponude.

Natječaj za nabavu opreme i stručne literature nisu provedeni pravodobno, a za stručnu literaturu nije uzeto u obzir pribavljanje dokumentacije o porijeklu nakladnika i tiskare, zbog čega dio opreme i stručna literatura nisu nabavljeni.

Oprema i namještaj isporučeni su tijekom travnja, svibnja i srpnja 2005. i stavljeni su u funkciju.

4.3.3. Aktivnosti Centra vezane uz provođenje stručnog usavršavanja državnih službenika

Centar je započeo s radom u lipnju 2005. nakon što su završeni radovi na uređenju Centra, te isporučena i instalirana oprema. Za 2005. i 2006. nisu doneseni godišnji planovi aktivnosti vezani uz provođenje stručnog usavršavanja državnih službenika.

Nakon završetka Projekta aktivnosti Centra odnosile su se na ustupanje prostora drugim tijelima državne uprave koja su organizirala razne oblike stručnog usavršavanja njihovih zaposlenika, pripremu seminara za vježbenike za polaganje državnog stručnog ispita, izradu Nacrta prijedloga Uredbe, izradu Nacrta prijedloga Programa izobrazbe državnih službenika, te suradnju s inozemnim stručnjacima u okviru Pretprijetne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2005. do 2007.

U državnom proračunu u okviru proračuna Ureda, osiguravaju se sredstva za financiranje aktivnosti Centra. S obzirom da su svi djelatnici Centra zaposlenici Ureda, rashodi za zaposlene evidentirani su u okviru rashoda za administraciju i upravljanje Ureda.

U Tablici broj 4 daje se pregled planiranih i ostvarenih rashoda Centra za 2004., i 2005., te planiranih za rashoda 2006.

Tablica broj 4

Pregled planiranih i ostvarenih rashoda Centra za 2004. i 2005.,
te planiranih rashoda 2006.

u kn

Red broj	Rashodi	2004.			2005.			2006.
		Plan	Ostvarenje	%	Plan	Ostvarenje	%	Plan
1.	Službena putovanja	70.000	70.000	100,0	38.000	17.362	45,7	50.000
2.	Stručno usavršavanje zaposlenika	-	-	-	30.010	6.389	21,3	35.000
3.	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	-	-	-	51.580	51.580	100,0	58.000
4.	Usluge telefona, pošte i prijevoza	-	-	-	0,00	-	-	-
5.	Usluge promidžbe i informiranja	-	-	-	9.842	2.074	21,1	30.000
6.	Zakupnine i najamnine	-	-	-	-	-	-	0,00
7.	Intelektualne i osobne usluge	-	-	-	50.000	48.841	97,7	40.000
8.	Reprezentacija	21.025	21.024	100,0	38.000	19.669	51,8	50.000
9.	Drugi nespomenuti rashodi poslovanja	-	-	-	9.500	5.197	54,7	10.000
Ukupno		91.025	91.024	100,0	226.932	151.112	66,6	273.000

U ukupnim rashodima za 2005. vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu 48.481,00 kn i uredski materijal u iznosu 51.580,00 kn.

Prijedlog Programa izobrazbe državnih službenika za 2007. predviđa šest kategorija i 20 glavnih grupa izobrazbe. Tijekom 2005. i 2006. razvijeno je nekoliko tema izobrazbe, te će u slijedećim godinama trebati uložiti dodatna sredstva u razvoj programa, tiskanje potrebnih materijala i druge troškove za provođenje programa.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da proračunom planira sredstva za provedbu programa stručnog usavršavanja državnih službenika.

U prosincu 2006. u Centru je bilo jedanaest djelatnika. Većina je zaposlena u drugoj polovini 2006. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu, predviđeno je 13 radnih mjesta u Centru.

Tijekom 2004. i 2005. zaposleno je pet djelatnika, a u razdoblju od lipnja do prosinca 2006. zaposleno je šest djelatnika.

Radna mjesta stručni savjetnik dizajner programa izobrazbe i stručni savjetnik koordinator razvoja i izobrazbe nisu popunjena.

Državni ured za reviziju predlaže zapošljavanje djelatnika u skladu s Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu, kako bi se omogućilo učinkovitije obavljanje svih aktivnosti Centra.

Za provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja Centar raspolaže s velikom dvoranom, četiri učionice i dvije informatičke učionice.

Projekt Pravosudna akademija i projekt Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika

Velika dvorana namijenjena je za održavanje predavanja za 130 polaznika, ili održavanje interaktivnih predavanja za 35 polaznika. Predviđeno je da se dvorana može koristiti 204 dana u godini, odnosno 1 632 sati. Ukoliko se broj polaznika pomnoži s brojem dana u godini, u dvorani se mogu izvoditi predavanja za 26 520 polaznika ili interaktivna predavanja za 7 140 polaznika.

Učionice su predviđene za šest, osam, 18 i 20 polaznika. Učionicu koja je predviđena za 18 osoba, Centar koristi zajedno s Uredom.

Predviđeno je da se tri učionice mogu koristiti 204 dana godišnje, a učionica koja se koristi s Uredom 102 dana godišnje, što je ukupno 720 dana godišnje. Predviđeno je da navedene učionice može koristiti ukupno 8 772 polaznika.

Jedna informatička učionica predviđena je za deset, a druga za 20 polaznika, a mogu se koristiti 204 dana godišnje i za ukupno 6 120 polaznika.

Prostore Centra dnevno može koristiti 117 polaznika ako se velika dvorana koristi za interaktivna predavanja, odnosno 212 polaznika ako se velika dvorana koristi za predavanja. Prostore Centra godišnje može koristiti 22 032 polaznika (broj polaznika pomnožen s brojem radnih dana u godini) ako se velika dvorana koristi za interaktivna predavanja ili 41 412 polaznika ako se velika dvorana koristi za predavanja.

Tijekom 2005. i 2006. prostori Centra ustupani su i drugim tijelima državne uprave za održavanje seminara, koja su ih samostalno organizirala. Prostor je ustupan na temelju upita i pisanog zahtjeva pojedinog tijela državne uprave.

Procedure o načinu korištenja prostora i ustupanja prostora drugim tijelima državne uprave nisu donesene.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu donošenje procedura o načinu korištenja i ustupanja prostora za stručno usavršavanje drugim tijelima državne uprave.

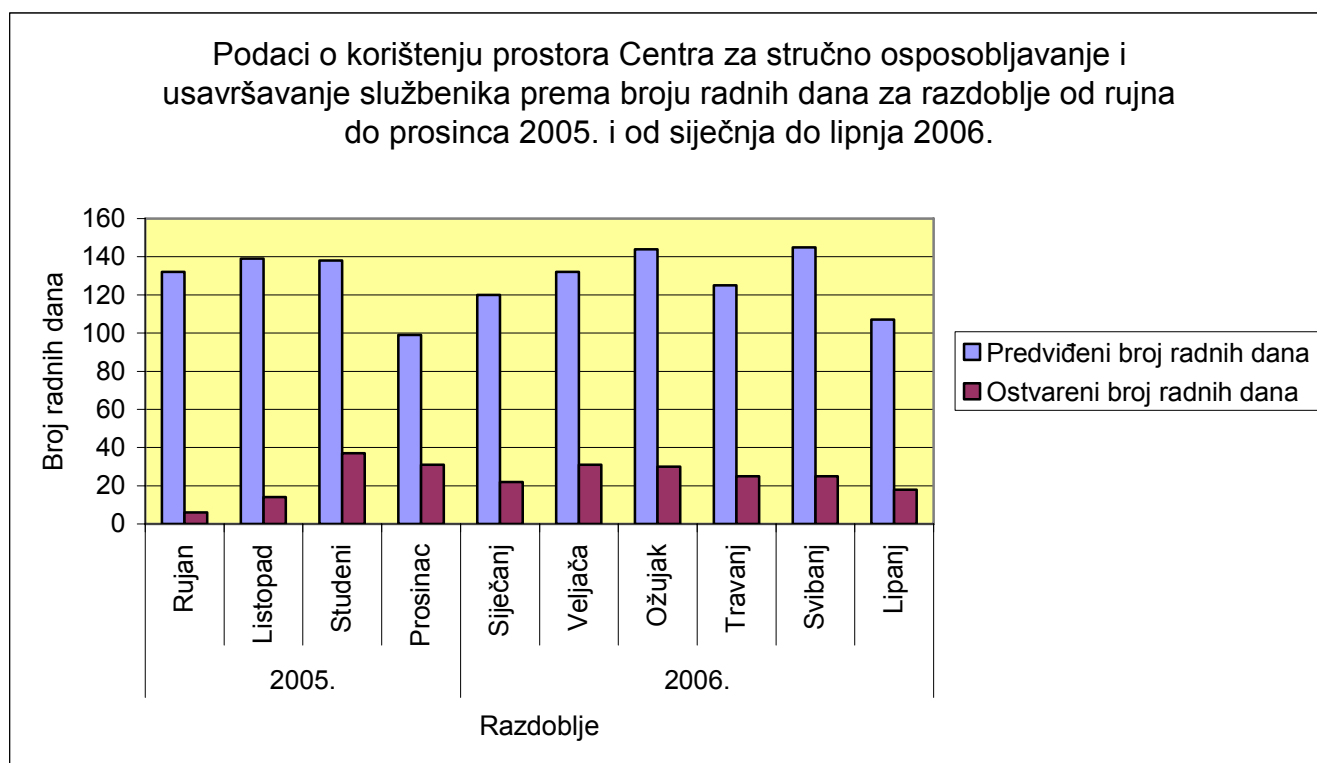
U tablici broj 5 i grafičkim prikazima 2 i 3 daju se podaci o korištenju prostora Centra, za stručno usavršavanje prema broju radnih dana i prema broju polaznika u razdoblju od rujna do prosinca 2005. i od siječnja do lipnja 2006.

Tablica broj 5

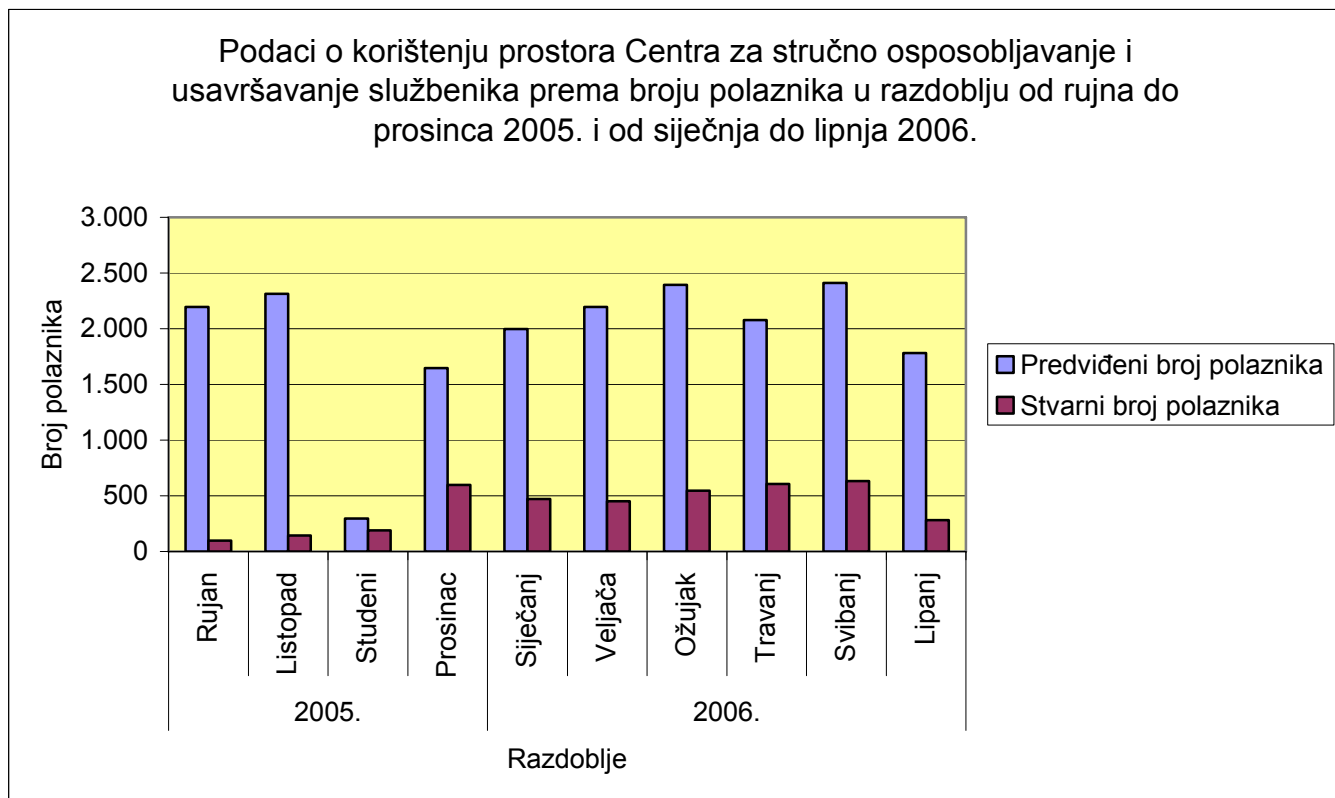
Podaci o korištenju prostora Centra, za stručno usavršavanje u razdoblju od rujna do prosinca 2005., te od siječnja do lipnja 2006.

Red. broj	God.	Mjesec	Mogući broj radnih dana	Ostvareni broj radnih dana	%	Mogući broj polaznika	Stvarni broj polaznika	%
1.	2005.	Rujan	132	6	4,5	2 196	98	4,5
		Listopad	139	14	10,1	2 313	145	6,3
		Studeni	138	37	26,8	295	191	8,3
		Prosinac	99	31	31,3	1 647	597	36,2
		Ukupno	508	88	17,3	8 451	1 031	12,2
2.	2006.	Siječanj	120	22	18,3	1 998	470	23,5
		Veljača	132	31	23,5	2 196	452	20,6
		Ožujak	144	30	20,8	2 394	547	22,8
		Travanj	125	25	20,0	2 079	606	29,1
		Svibanj	145	25	17,2	2 412	632	26,2
		Lipanj	107	18	16,8	1 782	282	15,8
3.		Ukupno	773	151	19,5	12 861	2 989	23,2

Grafički prikaz broj 2

Grafički prikaz broj 3

Prema podacima navedenim u tablici broj 5, vidljivo je da je prostor Centra u razdoblju od rujna do prosinca 2005. korišten 88 radnih dana ili 17,3% ukupnog broja predviđenih radnih dana, a u razdoblju od siječnja do lipnja 2006. korišten je 151 radni dan ili 19,5% od ukupnog broja predviđenih radnih dana.

Ukoliko se ocjena korištenja prostora Centra daje prema broju polaznika, vidljivo je da je prostore Centra u razdoblju od rujna do prosinca 2005. koristio 1 031 polaznik ili 12,2% ukupnog broja predviđenih polaznika, a u razdoblju od siječnja do lipnja 2006. koristilo je 2 989 polaznika ili 23,2% ukupnog broja predviđenih polaznika.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu poduzimanje mjera kako bi se osiguralo korištenje poslovnog prostora Centra prema predviđenom broju radnih dana i predviđenom broju polaznika.

Tijekom listopada i studenoga 2006., Državni ured za reviziju je dostavio tijelima državne uprave upitnike vezane uz stručno usavršavanje državnih službenika kako bi se dala ocjena jesu li navedena tijela upoznata sa Strategijom, aktivnostima i poslovima Centra, mogućnosti korištenja prostora Centra, provedenom stručnom osposobljavanju i usavršavanju, te mjestu održavanja seminara.

Upitnici su poslani 21 tijelu državne uprave, a popunjene upitnike vratilo je 14 tijela državne uprave ili 66,7%.

U upitnicima su dobiveni podaci za više od 75,0% državnih službenika.

Prema analizi podataka navedenih u upitnicima, proizlazi da je sa Strategijom upoznato 12 tijela državne uprave ili 85,7%.

Službu ili osobu zaduženu za praćenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja ima 13 tijela državne uprave ili 92,9%, a deset tijela državne uprave ili 71,4% donosi godišnje planove stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika.

Svim tijelima državne uprave, koji su dostavili upitnike, poznato je da je u okviru Ureda ustrojen Centar i koje aktivnosti obavlja.

Također, iz analiziranih podataka vidljivo je da je u okviru Projekta, 16 zaposlenika iz devet tijela državne uprave završilo obuku za trenere, a u samo dva tijela državne uprave ti su zaposlenici sudjelovali kao treneri na seminarima.

Većina tijela državne uprave upoznata je sa Strategijom, donose godišnje planove obrazovanja, te su upoznati s poslovima Centra.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da provede sveobuhvatnu analizu potreba za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika, kako bi se utvrdile potrebe za stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem te izradili planovi stručnog osposobljavanja i usavršavanja u skladu s potrebama.

Tijekom 2005., u 14 tijela državne uprave bilo je zaposleno 43 095 djelatnika, od kojih je 24 160 ili 56,1% pristupilo usavršavanju putem 1 003 seminara. Na teme vezane za obavljanje poslova iz nadležnosti tijela državne uprave odnosi se 633 ili 63,1% seminara, tečajeve stranih jezika i druge vrste usavršavanja 202 ili 20,1%, teme vezane za EU 95 ili 9,5%, te na informatičke tečajeve 73 ili 7,3% seminara.

U prvoj polovini 2006., u 14 tijela državne uprave bilo je zaposleno 43 739 djelatnika, od kojih je 18 112 ili 41,4% pristupilo usavršavanju putem 886 seminara. Na teme vezane za obavljanje poslova iz nadležnosti tijela državne uprave odnosi se 491 ili 55,4% seminara, tečajeve stranih jezika i druge vrste usavršavanja 256 ili 28,9%, teme vezane za EU 76 ili 8,6%, te na informatičke tečajeve odnosi se 63 ili 7,1% seminara.

Sredstva za provođenje stručnog usavršavanja planiraju se u državnom proračunu i raspoređuju prema pojedinom tijelu državne uprave. U državnom proračunu za 2006. planirani su ukupni rashodi za stručno usavršavanje u iznosu 81.711.154,00 kn.

U tijelima državne uprave godišnje se provodi više od 1 000 aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja kojima je obuhvaćeno više od 50,0% državnih službenika.

Stručno osposobljavanje većinom je usmjereno na djelokrug rada pojedinog tijela, te na tečajeve stranih jezika i druge vrste usavršavanja.

Tijela državne uprave samostalno su i u suradnji s vanjskim izvoditeljima provodila stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika. Na taj su način državni službenici sudjelovali u različitim programima stručnog usavršavanja ovisno o tijelu državne uprave u kojem su zaposleni.

Zakonom o državnim službenicima određeno je da će opće programe izobrazbe organizirati posebna ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose (Centar), a posebne specijalističke programe organizirati resorna središnja tijela državne uprave. Nacrtom prijedloga Uredbe su utvrđeni oblici izobrazbe, načini provedbe izobrazbe, opći uvjeti za sudjelovanje u izobrazbi, te osobe koje provode izobrazbu.

Prema Nacrtu prijedloga Uredbe, programe izobrazbe u državnoj službi za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Republike Hrvatske Planom izobrazbe državnih službenika.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se bržim uspostavljanjem sustavnog planiranja i provođenja obrazovanja državnih službenika kako je predviđeno Strategijom, Zakonom o državnim službenicima, te Nacrtom prijedloga Uredbe, stručno usavršavanje provodilo uz niže troškove, prema zajedničkim standardnim i specijalističkim programima izobrazbe.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu poduzimanje mjera iz svoje nadležnosti kako bi se ubrzalo uspostavljanje sustavnog planiranja i provođenja stručnog obrazovanja državnih službenika.

6. NALAZ

- Projekt Pravosudna akademija

Revizijom učinkovitosti Projekta Pravosudna akademija obuhvaćene su aktivnosti unutar druge i treće komponente Projekta CARDS i aktivnosti Akademije nakon završetka Projekta, a koje se odnose na provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, savjetnika, te sudskih i državnoodvjetničkih vježbenika.

Ciljevi revizije bili su utvrditi jesu li ostvarene planirane aktivnosti unutar druge i treće komponente Projekta, te djeluje li Akademija djelotvorno i svrsishodno.

Revizijom su uočeni određeni nedostaci koji se odnose na programe stručnog usavršavanja, broj zaposlenika, te prostor i opremu.

Programi stručnog usavršavanja

- 1.1. U razdoblju do listopada 2006. Akademija je provodila programe stalnog stručnog usavršavanja za suce, državne odvjetnike, te sudske i državno odvjetničke savjetnike.

Većina programa namijenjena je sucima općinskih i županijskih sudova, a suci prekršajnih i trgovačkih sudova u navedenom razdoblju povremeno su sudjelovali u programima stručnog usavršavanja. Potrebe za stručno usavršavanje sudaca trgovačkih i prekršajnih sudaca nisu utvrđene, niti su obuhvaćeni planovima stručnog usavršavanja.

Državni ured za reviziju predlaže Akademiji da utvrdi potrebe i planira stručno usavršavanje sudaca prekršajnih i trgovačkih sudova.

Zaposlenici Akademije

- 2.1. Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva pravosuđa, za poslove organiziranja stručnog usavršavanja predviđeno je 24 zaposlenika od kojih 19 zaposlenika u Akademiji, te pet voditelja regionalnih centara.

U vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2006.) u Akademiji je bilo 15 zaposlenika, od kojih je deset zaposleno na neodređeno vrijeme, a pet na temelju ugovora o djelu.

U odjelima Akademije za pripremu plana i programa usavršavanja za sudske i državno odvjetničke vježbenike i odjelu za izradu obrazovnog materijala i informacijsko-dokumentacijsku djelatnost nisu popunjena predviđena radna mjesta.

Predviđeno je da u okviru Akademije bude zaposleno i pet voditelja regionalnih centara.

U vrijeme obavljanja revizije poslove voditelja regionalnih centara obavljali su predsjednici županijskih sudova u Zagrebu, Osijeku, Splitu i Varaždinu, a u Rijeci zamjenica predsjednika županijskog suda (zaposlenici spomenutih sudova). Voditelji regionalnih centara nisu imenovani.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu da zaposli predviđeni broj djelatnika kako bi se osiguralo učinkovitije obavljanje svih aktivnosti Akademije. Također, se predlaže imenovanje voditelja regionalnih centara.

Prostor i oprema Akademije

- 3.1. Sjedište Akademije je u Zagrebu. Za poslovanje Akademija koristi iznajmljeni prostor. Prostori Akademije sastoje se od uredskih prostorija i dvije dvorane za sastanke, od kojih jednu koristi zajedno s vlasnikom zgrade. Ukupan prostor kojeg koristi Akademija ima površinu 381,43 m².

Ministarstvo je s trgovačkim društvom iz Zagreba zaključilo ugovor o zakupu u travnju 2003. i dodatak ugovoru u rujnu 2004. Ugovoren je zakup poslovnog prostora površine 381,43 m² uz mjesečnu zakupninu s uključenim fiksnim troškovima komunalnih usluga i čišćenja u iznosu 9.772 EUR, od čega zakupnina iznosi 14 EUR/m², troškovi komunalnih usluga i održavanja 4 EUR/m² i čišćenje 3 EUR/m². Mjesečna zakupnina iznosi 71.825,00 kn (1 EUR = 7,35 kn) ili godišnje 861.900,00 kn.

Za 2005. plaćena je zakupnina za spomenuti poslovni prostor u iznosu 794.186,00 kn, što je činilo 39,9% rashoda za aktivnosti Akademije za 2005. Planirani rashodi za zakupnine u 2006. iznosili su 29,6% ukupnih planiranih rashoda Akademije.

Četiri regionalna centra za provođenje stručnog osposobljavanja koriste dvorane pri županijskim sudovima. Regionalni centar Zagreb nalazi se pri Županijskom sudu u Zagrebu, a za stručno usavršavanje koristi prostorije koje se koriste i za press centar Županijskog suda. Projektom je bilo predviđeno da će Županijski sud osigurati jednu dvoranu koja će se koristiti za provođenje stručnog usavršavanja i za knjižnicu regionalnog centra Zagreb. S obzirom da se navedene prostorije koriste i za press centar, oprema koja je nabavljena za izvođenje stručnog osposobljavanja nije stalno instalirana, već se instalira prema potrebama stručnog usavršavanja. Stručna literatura koja je nabavljena za knjižnicu regionalnog centra nije u funkciji.

Regionalni centri u Splitu i Osijeku opremljeni su opremom koja je nabavljena u okviru Projekta CARDS 2003. Oprema i stručna literatura za potrebe Akademije i dva regionalna centra nabavljena je iz sredstava Projekta, u postupcima javnog nadmetanja koje je u rujnu 2004. provela Delegacija Europske Komisije u Republici Hrvatskoj.

Oprema je instalirana i u funkciji u Akademiji i Regionalnom centru Rijeka.

Za izvođenje usavršavanja u Regionalnom centru Varaždin, posuđuje se oprema Akademije odnosno oprema se prevozi iz Zagreba i instalira prema potrebama Regionalnog centra Varaždin.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu da analizira mogućnost trajnog rješavanja poslovnog prostora za Akademiju, kako bi se dugoročno riješio problem poslovnog prostora i smanjili troškovi.

Državni ured za reviziju predlaže osigurati odgovarajuću dvoranu za Regionalni centar Zagreb, kako bi se oprema koristila stalno, te stavljanje knjižnice u funkciju. Također predlaže, nabavu opreme za potrebe Regionalnog centra Varaždin.

- Projekt Centar za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika

Revizijom učinkovitosti Projekta Centra obuhvaćene su aktivnosti unutar treće komponente Projekta CARDS i aktivnosti Centra nakon završetka Projekta, a koje se odnose na provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika.

Ciljevi revizije bili su utvrditi jesu li ostvarene planirane aktivnosti unutar Projekta, te djeluje li Centar djelotvorno i svrsishodno.

Revizijom su uočeni određeni nedostaci koji se odnose na pravnu regulativu, financijska sredstva, prostor, broj zaposlenika, te sveobuhvatnu procjenu potreba za stručno osposobljavanje i usavršavanje.

Projekt CARDS 2001 Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe

- 4.1. Projektom je planirano provođenje treninga za 25 trenera koji će nakon završene obuke provoditi treninge za različite kategorije državnih službenika prema unaprijed određenim temama. Treninge su završila 22 trenera.

Na kraju obuke (u studenome 2004.), 22 trenera su sudjelovala kao predavači u razvoju i provedbi pilot programa stručnog usavršavanja za pet tema: Upravljanje kroz ciljeve - utvrđivanje i postavljanje ciljeva, Upravljanje radom i učinkom - ispitivanje i vrednovanje učinka, Komunikacija i delegiranje, Analiza poslova i primanje u službu, te Politika i planiranje.

Revizijom je utvrđeno da odabrane teme za pilot programe stručnog usavršavanja državnih službenika nisu bile jasno određene, odnosno nije bilo određeno kojoj kategoriji državnih službenika su pojedine teme namijenjene, te su državni službenici različitih kategorija sudjelovali na istim treninzima, što nije bilo svrsishodno.

Projektom je planirano da će na svakom treningu koje će provoditi treneri, sudjelovati najmanje 50 polaznika iz određene kategorije. Revizijom je utvrđeno da je provedeno šest treninga za pet tema, a na treninzima je sudjelovalo prosječno deset polaznika umjesto 50.

U okviru Projekta za Centar je nabavljena oprema u vrijednosti 177.539 EUR odnosno 1.287.793,68 kn. Odnosi se na nabavu računala i računalne opreme u vrijednosti 595.736,72 kn, uredskog namještaja u vrijednosti 306.397,00 kn, druge uredske opreme u vrijednosti 299.978,74 kn, računalnih programa u vrijednosti 61.855,62 kn, te radio i tv prijemnika u vrijednosti 23.825,60 kn.

U okviru Projekta, sastavljena je specifikacija potrebne opreme, a oprema je podijeljena u šest grupa (informatička oprema i programi, uredska oprema i oprema za trening, namještaj za učionice i ostalo, stručna literatura, audio oprema i oprema za prevođenje, te multimedijalna oprema).

Prema podacima iz Završnog izvješća, Delegacija Europske Komisije u Zagrebu objavila je natječaj u lipnju 2004. Na nadmetanje su dostavljene ponude samo za informatičku opremu, od kojih ni jedna nije bila u skladu s tehničkim specifikacijama. Za nabavu informatičke opreme i programa s dobavljačem je zaključen ugovor nakon provedenog postupka izravnog ugovaranja.

Natječaj za nabavu opreme ponovljen je u studenome 2004., mjesec dana prije završetka projekta. Tražena oprema podijeljena je u četiri grupe (uredska oprema i oprema za trening, namještaj za urede i učionice, oprema za prevođenje i jezični laboratorij).

Prema obrazloženju voditelja Centra, u ponovljenom natječaju nije bila obuhvaćena nabava stručne literature, jer su za svu traženu literaturu ponuditelji trebali dostaviti dokaze da je nakladnik porijeklom iz zemlje članice EU ili zemalja obuhvaćenim CARDS programom, te da je stručna literatura tiskana u spomenutima zemljama. Za pribavljanje spomenute dokumentacije bilo je potrebno dodatno vrijeme i bilo je neizvjesno da će ih pojedini pribaviti za svu stručnu literaturu.

Količine pojedine opreme i namještaja promijenjene su u odnosu na prvi natječaj. Po provedenom natječaju zaključeni su ugovori o nabavi uredske opreme i opreme za trening, te namještaj za urede i učionice.

Za nabavu opreme za prevođenje i opreme za jezični laboratorij nisu zaključeni ugovori jer nisu dostavljene ponude.

Natječaji za nabavu opreme i stručne literature nisu provedeni pravodobno, a za stručnu literaturu nije uzeto u obzir pribavljanje dokumentacije o porijeklu nakladnika i tiskare, zbog čega dio opreme i stručna literatura nisu nabavljeni.

Pravna regulativa

- 5.1. Vlada Republike Hrvatske donijela je u listopadu 2004. Strategiju stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika. Glavni cilj Strategije je stvaranje sustava stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika koji će pridonijeti njihovoj neovisnosti, stručnoj sposobnosti, učinkovitosti i djelotvornosti, horizontalnoj mobilnosti, a time i ukupnom povećanju uspješnosti i fleksibilnosti državne uprave u cjelini. Strategijom je određeno petogodišnje razdoblje primjene od 2005. do 2009. Na temelju godišnjeg Plana stručnog osposobljavanja i usavršavanja, Vlada Republike Hrvatske u državnom proračunu treba za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika godišnje osigurati najmanje 3,0% iznosa planiranog za plaće državnih službenika. Raspolaganje i trošenje tih sredstava pratit će središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave.

U srpnju 2005., Hrvatski Sabor donio je Zakon o državnim službenicima s primjenom od 1. siječnja 2006. Pri izradi Zakona o državnim službenicima uzete su u obzir preporuke Projekta.

Zakonom o državnim službenicima regulirane su prava i obveze državnih službenika, između ostalih i stručna izobrazba. Odredbama članka 145. Zakona o državnim službenicima propisano je da će Vlada Republike Hrvatske u roku šest mjeseci od stupnja na snagu Zakona o državnim službenicima donijeti uredbu kojom se uređuju oblici, način i uvjeti izobrazbe državnih službenika.

Rok za donošenje spomenute uredbe bio je lipanj 2006.

Ured je u prosincu 2006., u suradnji s drugim državnim tijelima izradio Nacrt prijedloga Uredbe o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika.

Nacrt prijedloga Uredbe nije sastavljen pravodobno.

Poslovanje Centra

- 6.1. U proračunu Ureda za 2004., 2005. i 2006. osigurana su sredstva za pokriće tekućih rashoda Centra.

U ukupnim rashodima za 2005. vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu 48.481,00 kn i uredski materijal u iznosu 51.580,00 kn.

Prijedlog Programa izobrazbe državnih službenika za 2007. predviđa šest kategorija i 20 glavnih grupa izobrazbe.

Tijekom 2005. i 2006. razvijeno je nekoliko tema izobrazbe, te će u slijedećim godinama trebati uložiti dodatna sredstva u razvoj programa, tiskanje potrebnih materijala i druge troškove za provođenje programa.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da proračunom planira sredstva za provedbu programa stručnog usavršavanja državnih službenika.

Prostor Centra

- 7.1. Vlada Republike Hrvatske je u ožujku 2004. dodijelila Uredu poslovnu zgradu u Zagrebu. Prostor Centra obuhvaća šest učionica i jednu veliku dvoranu, prostorije predviđene za knjižnicu, te jedanaest uredskih prostorija.

Za provođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja Centar raspolaže s velikom dvoranom, četiri učionice i dvije informatičke učionice.

Velika dvorana namijenjena je za održavanje predavanja za 130 polaznika, ili održavanje interaktivnih predavanja za 35 polaznika. Predviđeno je da se dvorana može koristiti 204 dana u godini, odnosno 1 632 sati. Ukoliko se broj polaznika pomnoži sa brojem dana u godini, u dvorani se mogu izvoditi predavanja za 26 520 polaznika ili interaktivna predavanja za 7 140 polaznika.

Učionice su predviđene za šest, osam, 18 i 20 polaznika. Učionicu koja je predviđena za 18 osoba, Centar koristi zajedno s Uredom. Predviđeno je da se tri učionice mogu koristiti 204 dana godišnje, a učionica koja se koristi s Uredom 102 dana godišnje, što je ukupno 720 dana godišnje. Predviđeno je da navedene učionice može koristiti ukupno 8 772 polaznika.

Jedna informatička učionica predviđena je za deset, a druga za 20 polaznika, a mogu se koristiti 204 dana godišnje i za ukupno 6 120 polaznika.

Prostore Centra dnevno može koristiti 117 polaznika ako se velika dvorana koristi za interaktivna predavanja, odnosno 212 polaznika ako se velika dvorana koristi za predavanja.

Prostore Centra godišnje može koristiti 22 032 polaznika (broj polaznika pomnožen s brojem radnih dana u godini) ako se velika dvorana koristi za interaktivna predavanja ili 41 412 polaznika ako se velika dvorana koristi za predavanja.

Tijekom 2005. i 2006. prostori Centra ustupani su i drugim tijelima državne uprave za održavanje seminara, koja su ih samostalno organizirala. Prostor je ustupan na temelju upita i pisanog zahtjeva pojedinog tijela državne uprave.

Procedure o načinu korištenja prostora i ustupanja prostora drugim tijelima državne uprave, nisu donesene.

Prostor Centra u razdoblju od rujna do prosinca 2005. korišten je 88 radnih dana ili 17,3% ukupnog broja predviđenih radnih dana, a u razdoblju od siječnja do lipnja 2006. korišten je 151 radni dan ili 19,5% od ukupnog broja predviđenih radnih dana.

Prostore Centra u razdoblju od rujna do prosinca 2005. koristio je 1 031 polaznik ili 12,2% ukupnog broja predviđenih polaznika, a u razdoblju od siječnja do lipnja 2006. koristilo je 2 989 polaznika ili 23,2% ukupnog broja predviđenih polaznika.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu poduzimanje mjera kako bi se osiguralo korištenje poslovnog prostora Centra prema predviđenom broju radnih dana i predviđenom broju polaznika. Također, predlaže se donošenje procedura o načinu korištenja i ustupanja prostora za stručno usavršavanje drugim tijelima državne uprave.

Zaposlenici

- 8.1. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu predviđeno je 13 radnih mjesta u Centru. U prosincu 2006. u Centru je bilo zaposleno jedanaest djelatnika. Tijekom 2004. i 2005. zaposleno je pet djelatnika, a u razdoblju od lipnja do prosinca 2006. zaposleno je šest djelatnika.

Radna mjesta stručni savjetnik dizajner programa izobrazbe i stručni savjetnik koordinator razvoja i izobrazbe nisu popunjena.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu zapošljavanje djelatnika u skladu s Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za upravu, kako bi se omogućilo učinkovitije obavljanje svih aktivnosti Centra.

Treneri

- 9.1. U okviru Projekta 44 državna službenika iz različitih tijela državne uprave bila su uključena u obuku za trenere. U studenome 2004., 22 trenera su sudjelovala kao predavači u pilot programima usavršavanja iz šest tema: Upravljanje kroz ciljeve - Utvrđivanje i postavljanje ciljeva, Upravljanje radom i učinkom, Ispitivanje i vrednovanje učinka, Komunikacija i delegiranje, Analiza poslova i primanje u službu, te Politika i planiranje.

Uredbom je predviđeno da treneri - državni službenici provode programe izobrazbe.

Revizijom je utvrđeno da nakon završenog usavršavanja u studenome 2004., većina trenera nije bila uključena u aktivnosti vezane uz stručno osposobljavanje i usavršavanje u tijelima državne uprave u kojima rade, niti je provođeno daljnje usavršavanje trenera.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da organizira daljnje usavršavanje trenera kako bi obnovili znanja, te angažiranje trenera u izvedbi programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja državnih službenika.

- 10.1. Tijekom listopada i studenoga 2006., Državni ured za reviziju je dostavio tijelima državne uprave upitnike vezane uz stručno usavršavanje državnih službenika kako bi se dala ocjena jesu li navedena tijela upoznata sa Strategijom, aktivnostima i poslovima Centra, mogućnosti korištenja prostora Centra, provedenom stručnom osposobljavanju i usavršavanju, te mjestu održavanja seminara.

Upitnici su poslani 21 tijelu državne uprave, a popunjene upitnike vratilo je 14 tijela državne uprave ili 66,7%.

U upitnicima su dobiveni podaci za više od 75,0% državnih službenika.

Prema analizi podataka navedenih u upitnicima proizlazi da je sa Strategijom upoznato 12 tijela državne uprave ili 85,7%. Službu ili osobu zaduženu za praćenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja ustrojilo je 13 tijela državne uprave ili 92,9%, a deset tijela državne uprave ili 71,4% donosi godišnje planove stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika.

Svim tijelima državne uprave, koji su dostavili upitnike, poznato je da je u okviru Ureda ustrojen Centar i koje aktivnosti obavlja.

Većina tijela državne uprave upoznata je sa Strategijom, donose godišnje planove obrazovanja, te su upoznati sa poslovima Centra.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da provede sveobuhvatnu analizu potreba za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika, kako bi se utvrdile potrebe za stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem te izradili planovi stručnog osposobljavanja i usavršavanja u skladu s potrebama.

Sredstva za provođenje stručnog usavršavanja planiraju se u državnom proračunu i raspoređuju prema pojedinom tijelu državne uprave koja ih koriste za stručno osposobljavanje i usavršavanje ovisno o vlastitim potrebama.

U državnom proračunu za 2006. planirani su ukupni rashodi za stručno usavršavanje u iznosu 81.711.154,00 kn.

U tijelima državne uprave godišnje se provodi više od 1 000 aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja kojima je obuhvaćeno oko 50,0% zaposlenika. Stručno osposobljavanje većinom je usmjereno na djelokrug rada, te na tečajeve stranih jezika i ostale tečajeve.

Tijela državne uprave samostalno su i u suradnji s vanjskim izvoditeljima provodila stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika. Na taj su način državni službenici sudjelovali u različitim programima stručnog usavršavanja ovisno o tijelu državne uprave u kojem su zaposleni.

Zakonom o državnim službenicima određeno je da će opće programe izobrazbe organizirati posebna ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose (Centar), a posebne specijalističke programe organizirati resorna središnja tijela državne uprave.

Nacrtom prijedloga Uredbe su utvrđeni oblici izobrazbe, načini provedbe izobrazbe, opći uvjeti za sudjelovanje u izobrazbi, te osobe koje provode izobrazbu. Programe izobrazbe u državnoj službi za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada Republike Hrvatske Planom izobrazbe državnih službenika.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se bržim uspostavljanjem sustavnog planiranja i provođenja obrazovanja državnih službenika kako je predviđeno Strategijom, Zakonom o državnim službenicima, te Nacrtom prijedloga Uredbe, stručno usavršavanje provodilo uz niže troškove, prema standardnim i specijalističkim programima izobrazbe.

Državni ured za reviziju predlaže Uredu da poduzme mjere iz svoje nadležnosti kako bi se ubrzalo uspostavljanje sustavnog planiranja i provođenja stručnog obrazovanja državnih službenika.

- 11.1. Projekti CARDS 2001 Reforma pravosuđa, Potpora Pravosudnoj akademiji i Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe imali su slične ciljeve – uspostava kontinuiranog sustava izobrazbe državnih službenika odnosno pravosudnih djelatnika.

U razdoblju prije pokretanja projekata u Republici Hrvatskoj nije bilo značajnih reformi javne uprave i pravosuđa.

U okviru druge i treće komponente Projekta CARDS 2001 – Reforma pravosuđa, Podrška Pravosudnoj akademiji provedena je analiza potreba stručnog usavršavanja, izrađeno je 17 programa stručnog usavršavanja za suce i državne odvjetnike u suradnji s stručnjacima pravnih fakulteta i inozemnim stručnjacima, obučeno je 83 trenera, provedeni su pilot programi stručnog usavršavanja za 1 047 sudionika, te su objavljeni materijali za stručno usavršavanje. Stručno usavršavanje provedeno je u okviru Akademije, odnosno za provođenje stručnog usavršavanja nije bilo potrebno osnovati novu instituciju.

Prema strukturi zaposlenih, u pravosudnim tijelima zaposleno je 2 480 pravosudnih dužnosnika, 564 sudskih savjetnika i stručnih suradnika, 380 vježbenika, te 6 795 ostalih djelatnika.

Nakon završetka Projekta, Akademija je nastavila s provođenjem stručnog osposobljavanja i usavršavanja i razvojem novih programa stručnog usavršavanja.

U okviru Projekta CARDS 2001 Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe provedena je analiza potreba treninga, obučeno je 22 trenera iz različitih tijela državne uprave, razvijeno je pet programa usavršavanja i održano šest pilot treninga. Nadalje, napravljena je studija izvodljivosti Centra, sastavljena je tehnička specifikacija i nabavljena potrebna oprema.

Cijeli Projekt obuhvaćao je promjenu zakonske regulative, promjenu organizacijske strukture, te uspostavu kontinuiranog sustava obrazovanja uključujući osnivanje institucije za stručno usavršavanje. Opći cilj projekta uspostava kontinuiranog sustava stručnog usavršavanja državnih službenika djelomično je ostvaren.

Poslove državne uprave u Republici Hrvatskoj obavljaju tijela državne uprave koja čine 13 ministarstava, četiri središnja državna ureda i devet državnih upravnih organizacija. U tijelima državne uprave zaposleno je oko 55 000 državnih službenika.

Iz navedenog je vidljivo da je Projekt Reforma javne uprave, Potpora reformi državne službe, obuhvaćao 26 tijela državne uprave i velik broj aktivnosti.

U odnosu na Projekt Reforma pravosuđa, Potpora Pravosudnoj akademiji, značajno je manji broj obučenih trenera, polaznika pilot treninga, te je razvijeno manje programa izobrazbe. Za uspostavu kontinuiranog sustava stručnog usavršavanja državnih službenika trebalo je donijeti odgovarajuće propise.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je pri provođenju sličnih projekata potrebno o provođenju projekta informirati sva tijela državne uprave, detaljnije utvrditi područja stručnog usavršavanja, te u projekte uključiti veći broj trenera i polaznika.

Na izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti očitovanje su dostavili Ministarstvo pravosuđa i Središnji državni ured za upravu.

Ministarstvo pravosuđa u očitovanju prihvaća nalaze i preporuke. Nadalje se navodi da su za suce prekršajnih i trgovačkih sudova za 2007. planirani i provode se programi stručnog usavršavanja, a Programsko vijeće Akademije koje je osnovano u veljači 2007., doprinijeti će daljnjem povećanju kvalitete programa usavršavanja. Zapošljavanje predviđenih zaposlenika u odjelu za vježbenike je u tijeku. Ministarstvo pravosuđa je dalo izraditi urbanističko-arhitektonsku studiju Trga pravde u kojoj je predviđen i prostor za Pravosudnu akademiju.

Središnji državni ured za upravu u očitovanju prihvaća nalaze i preporuke. Nadalje se navodi da je Vlada Republike Hrvatske tijekom siječnja i veljače 2007. donijela Uredbu o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe državnih službenika, Odluku o davanju suglasnosti na Plan općih programa izobrazbe državnih službenika za 2007. i Odluku o naknadama za rad na izobrazbi državnih službenika, te je zaokružen pravni okvir potreban za početak sustavne provedbe izobrazbe državnih službenika. U državnom proračunu za 2007. u okviru rashoda za Središnji državni ured za upravu planirana su sredstva u iznosu 2.000.000,00 kn za provođenje programa stručne izobrazbe državnih službenika, a dio sredstava za razvoj programa predviđen je u okviru bilateralne pomoći Kraljevine Danske Republici Hrvatskoj. Programi stručne izobrazbe objavljeni su u Katalogu programa izobrazbe za razdoblje od siječnja do lipnja 2007. i dostavljeni su svim tijelima državne vlasti. U razdoblju od siječnja do lipnja 2007. planirano je održati 60 programa stručnog usavršavanja i osposobljavanja za oko 3000 polaznika u prostorima Centra, te nije potrebno donositi posebne procedure za korištenje prostora drugih tijela državne uprave. Treneri koji su prošli obuku u okviru Projekta angažirani su u izvedbi programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja u 2007., te su planirani treninzi za sadašnje i buduće trenere. Dodatno je osposobljeno 23 trenera. Sveobuhvatna procjena potreba izobrazbe državnih službenika je u tijeku, a završetak je predviđen za svibanj 2007. kako bi se omogućila izrada plana programa izobrazbe za 2008.